

Foto: Maria Basza, Kurier Galicyjski

**Nieopłakane dusze wołają
o pamięć**

**Неоплакані душі просять
про пам'ять**

Po raz pierwszy dowiedziałam się o Stefanii Kurtzweil podczas opracowania jednej ze spraw archiwalno-śledczych. Od tamtego czasu nie dawał mi spokoju pomysł, by uczcić pamięć tej kobiety.

Wydawało się, że po przeczytaniu ponad tysiąca spraw archiwalno-sledczych «oswoiłam się» z tragedią ludzkich losów. I mimo iż starałam się zdystansować do tych ludzi, ich osobistych przeżyć, to jednak każdy z nich stawał się dla mnie bliski, nawet ci, którzy tylko przez krótki czas przebywali w sowieckich więzieniach, ponieważ ze wspomnień, pamiętników naocznych świadków doskonale wiem, że przeszli przez piekło, które wielu z nich doprowadziło ich do obłędu.

O losie Stefy (tak zaczął ją nazywać) miałam napisać kolejny tekst do przyszłego zarysu biograficznego, jednak wydarzenia potoczyły się inaczej. Fragmenty z jej dziennika (opublikowane w «Monitorze Wołyńskim» w nr 6 z dnia 26 marca 2015 r. – red.), które znalazłam w dochodzeniu śledczym, zadziwiały mocą patriotycznego ducha tej młodej kobiety. A ze zdziecia przebił się smutek.

wschodzie naszego państwa, jeszcze bardziej zbliżyłam się ze Stefą, ponieważ ona, podobnie jak my dzisiaj, z całego serca martwiła się o los swojej Ojczyzny, patrząc na to, jak but sowieckiego «wyzwolicieła» depcze jej ojczystą ziemię. Czytelnicy «Monitora Wołyńskiego» wiedzą, że Stefania Kurtzweil przyjęła ideę walki konspiracyjnej przeciw okupantom bolszewickim i była gotowa w każdym czasie dołączyć do aktywnej działalności.

Przeszkodziły temu masowe
prewencyjne areszty polskiej
młodzieży w Dubnie, gdzie
równocześnie funkcjonowało
kilka młodzieżowych ośrodków
podziemnych. Wśród aresztowanych
i osadzonych w więzieniu NKWD
znalazła się też Stefa. Dalej była
cela wypełniona aresztantkami,
w większości takimi samymi
młodymi kobietami, okropne
warunki bytu więziennego:
brak elementarnej higieny
(fizjologiczne osobliwości
kobiet zupełnie nie były

Моє перше знайомство зі Стефанією Курц-вайль відбулося під час опрацювання однієї з архівно-слідчих справ. Відтоді ідея вшанування пам'яті про цю жінку не давала мені спокою.

Здавалося, що після прочитання понад тисячі архівно-слідчих справ, я, якщо можна так сказати, звикла до зламаних людських доль. Проте помітила за собою таку особливість – як би не старалася дистанціюватися від цих людей, їхніх особистих трагедій, кожен з них став мені близьким, навіть ті, хто лише якийсь короткий термін перебував у радянських казематах, бо зі спогадів, мемуарів очевидців добре знаю, що навіть за місяць в'язничних реалій люди втрачали глузд (і таких випадків мені відомо не один і не два).

Доля Стефи (як я собі стала її називати) мала бути черговим опрацюваним матеріалом для наступного біографічного нарису, однак склалося дещо по-іншому. Фрагменти з її щоденника (опубліковані у «Волинському моніторі», № 6 від 26 березня 2015 р. – ред.), які я знайшла в слідчій справі, вразили силою патріотичного духу цієї мо-

лодої жінки. А фото просто прони-
зувало тугою.

Провівши паралелі з подіями на сході нашої держави, я ще більше зріднілася зі Стефою, адже вона, як і ми сьогодні, всім серцем переживала за долю своєї Вітчизни, спостерігаючи, як ворожий чобіт радянського визволителя топче її рідну землю. Як відомо читачам «Волинського монора», Стефанія Курцвайль прийняла ідею конспіративної боротьби з більшовицькими окупантами й була готова будь-якої миті долучитися до активної діяльності.

На заваді стали масові превентивні арешти польської молоді в Дубні, де одночасно функціонувало кілька молодіжних підпільних осередків. Серед взятих під варту й доставлених до Рівненської в'язниці НКВС виявилася і Стефа. А далі камера, переповнена арештантками, здебільшого такими ж молодими жінками, жахливі умови в'язничного побуту – відсутність елементарних норм гігієни (фізі-

Вшанування пам'яті волинського підпілля

Obchody ku pamięci wołyńskiej konspiracji

сторінка 3

Економічна місія з Великопольщі

Misja gospodarcza z Wielkopolski

сторінка 4

Польське кіно у Луцьку

Polskie filmy w Łucku

сторінка 6

10 років спільної традиції

10 lat wspólnej tradycji

сторінка 9

Громадяни Польщі можуть голосувати в Луцьку

Obywatele polscy mogą głosować w Łucku

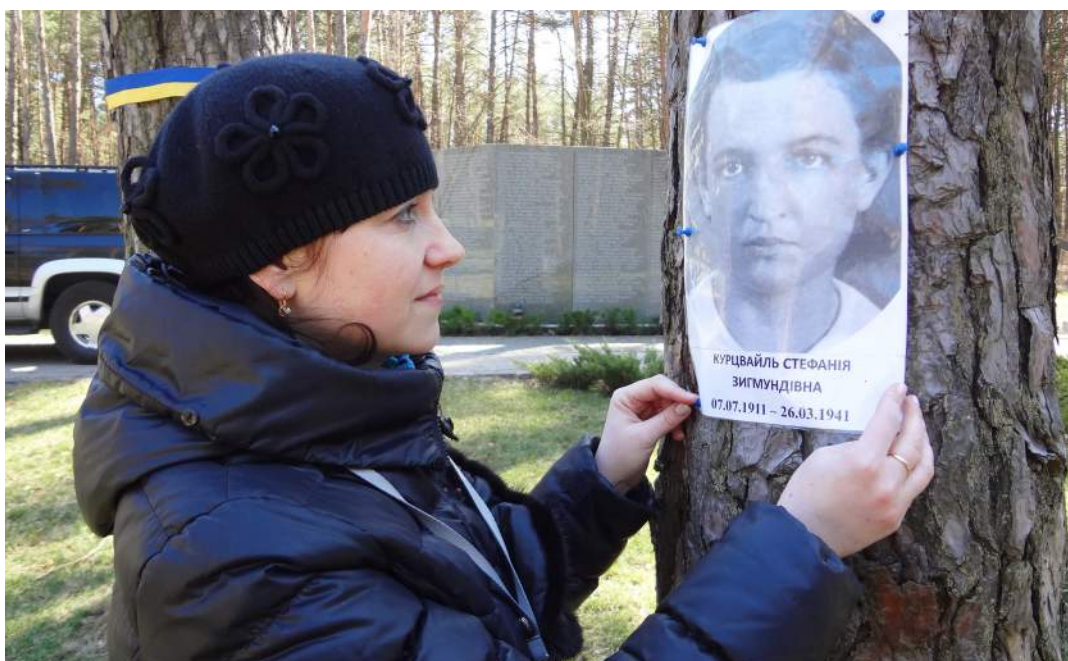
сторінка 1

уважні, тягнули сморд і wszы (одвічне товаришкієнцѡв). Не было то jednak najgorsze. Najgorsze były przesłuchania, przesłuchania, przesłuchania, głównie nocne, wielogodzinowe, wykańczające, a także stosowanie tortur fizycznych i moralnych. Tutaj nawet twarde mężczyźni po kilku «akcjach wychowawczych» zaczęli «mówić», nie wspominając o kruchych kobietach. Stefania wiedziała o podziemiu we Lwowie, wraz ze swoimi przyjaciółmi oczekiwała, że stąd do Dubna przybędzie osoba, która pomoże rozwinąć działalność podziemną, wskaże drogę pokonania inwazji wroga, czytała także odezwy polskiego rządu na uchodźstwie «o treści antysowieckiej», ale żadnych konkretnych działań nie podejmowała.

Żyła nadzieją, że członkowie NKWD zlitują się, skazą na kilka lat harowania w obozach pracy, ale pozostawią jej najcenniejsze – życie. Nie zlitowali się... Wyrok śmierci wykonali w Kijowie. Z krótkiej wzmianki o wykonaniu wyroku nie można się wiele dowiedzieć. Jednak istnieje dużo świadectw na to, że właśnie w okolicach Kijowa, na terenie byłej wsi Bykownia znaleźli swój ostatni odpoczynek pomordowani przez katów w latach 1937–1941.

Często w dochodzeniach śledczych znajduje się informacja o osobach, które w latach 1980–1990 próbowały wyjaśnić los swoich represjonowanych krewnych. Mimo tego, że Stefania Kurtzweil posiadała dużą rodzinę, nikt z siostr czy braci nie miał odwagi jej szukać, a może też nikt z bliskich nie pozostał. Dlatego pomysł uczczenia pamięci tej kobiety ciągle nie dawał mi spokoju.

Kiedy zostałam zaproszona do udziału w uroczystościach z okazji 75 rocznicy masowych egzekucji polskich elit w Bykowni, zgodziłam się bez zastanowienia. Byłam przekonana, że właśnie tu leżą szczątki Stefy. Miałam okazję osobiście wspomnieć ją w modlitwie wraz z wieloma ludźmi, którzy przyszli w tym dniu na Memoriał. Szłam po obolałym lesie powoli, zatrzymując się prawie przy każdym drzewie, zastanawiając się, gdzie spoczywa młoda patriotka. Długo stałam u stóp pomnika, wyszukując znajome nazwiska swoich rodaków, a znalazłam ich sporo: ur. w 1912 r. Julian Sroczyński z Szubkowa, ur. w 1896 r. starszy przodownik II komisariatu policji w Równem Ignacy Stankiewicz, ur. w 1880 r. adwokat, właściciel dóbr Międzyrzecz Józef Stecki, ur. w 1904 r. Prokurator Rówieńskiego Sądu Okręgowego Włodzimierz Steurmark, ur. w 1904 r. śledczy sądowy Rówieńskiego Sądu Okręgowego Tadeusz Stewich, ur. 1887 r. właściciel fabryki mydła «M. Stok» w Równem Dawid Stok, ur. w 1891 r. posterunkowy posterunku policji w Malinie Piotr Szałkowski, ur. w 1913 r. Lubow Szelega z Rusywla, ur. w 1900 r. starszy posterunkowy posterunku policji w Międzyrzeczach Jakub Szeremeta, ur.

w 1893 r. urzędnik starostwa powiatowego w Zdobunowie Franciszek Szpyrko, ur. w 1896 r. komendant powiatowego posterunku policji w Równem Marian Sztab, ur. w 1887 r. dyrektor Państwowych Zakładów Bazaltu w Janowej Dolinie Leonard Szutkowski, ur. w 1909 r. starszy posterunkowy posterunku policji w Kostopolu Władysław Szudelko... Jest to tylko część osób, nazwiska których zaczynają się z litery «S».

W końcu wybrałam ciche miejsce, na wieloletniej sośnie umocowałam zdjęcie Stefy (czyniło tak wielu ludzi w poprzednich latach, dlatego dużo drzew «oznakowano» w taki sposób). «Wieczne odpoczywanie racz dać, Panie, duszy Twojej służebnicy Stefani i zabierz ją do mieszkania świetlistego, gdzie spoczywają sprawiedliwi». Znicz zapalił się nie od razu: dusza zakatowanej nie mogła chyba uwierzyć, że po tylu latach zapomnienia, ktoś wspominał też o niej. Łzy same leciały mi z oczu, ale w sercu czułam, że spełniłam obowiązek wobec niewinnej ofiary reżimu stalinowskiego. I nie ma znaczenia, jakiej była narodowości. Ona była Polką wyznania rzymskokatolickiego, ja jestem prawosławną Ukrainką. Przede wszystkim jesteśmy ludźmi, którzy powinni mieć czyste sumienie przed tysiącami nieopłakanych dusz wołających o pamięć.

Tetiana SAMSONIUK

P. S.: 9 kwietnia 2015 r., z okazji 75 rocznicy Zbrodni Katyńskiej, na Memoriale «Bykowieńskie Mogiły» uczczono pamięć niewinnych ofiar reżimu totalitarnego. W uroczystościach wzięli udział Prezydenci Polski i Ukrainy, liczne polskie i ukraińskie delegacje.

ologiczne odmienności жінок взагалі не бралися до уваги), застояне зловоння і воші (вічні супутники бранців), але й це було не найгіршим. Найгірше – допити, допити, добити, переважно нічні, багатогодинні, виснажливі, із застосуванням фізичних і моральних тортур. Тут і кремезні чоловіки після кількох «виховних заходів» починали «свідчити», не те, що тендітна жінка. Так, вона знала про існування підпілля у Львові, разом зі своїми друзями чекала, що звідти до Dubna приїде людина, яка допоможе розвинути підпільну діяльність, вкаже шляхи подолання ворожої навали, вона читала відозви польського еміграційного уряду «антирадянського змісту», але ніяких конкретних дій не чинила.

Було сподівання, що енкаведисти змілюються, нехай засудять до років гарування у виправно-трудовах таборах, але залишать найцінніше – життя. Не змілювалися... Стратили в Києві. Зі скупої довідки про виконання вироку мало що можна з'ясувати. Але існує чимало свідчень, що саме в передмісті Києва, на території колишнього села Биківня, знайшли свій спочинок тисячі осіб, замордованих катками в 1937–1941 рр.

Часто в архівно-слідчих справах присутня інформація про осіб, які в 1980–1990 рр. робили спроби з'ясувати долю своїх засуджених родичів. Попри те, що у Стефанії Курцвайль була чимала родина, ніхто із сестер чи братів не наважився її розшукати, а, може, й не лишилося нікого. Тому ідея вшанування пам'яті про цю жінку не давала мені спокою.

Коли я отримала пропозицію відвідати заходи, присвячені вшануванню 75-ї річ-

ниці масових розстрілів цвіту польської нації в урочищі «Биківня», погодилася не задумуючись. Було переконання, що саме тут лежать останки Стефи. Я отримала нагоду особисто пом'янути її в молитві разом із багатьма людьми, що прийшли в той день на меморіал. Ішла стражденним лісом повільно, озиралася мало не на кожне дерево, гадаючи, де саме спочиває молода патріотка. Довго стояла біля підніжжя меморіалу, вишукуючи знайомі прізвища своїх земляків, і їх виявилось немало: Юліан Сроцинський із Шубкова, 1912 р. н., старший пшодовник II комісаріату поліції міста Рівного Ігнатій Станкевич, 1896 р. н., адвокат, власник маєтку «Межиріч» Юзеф Стецький, 1880 р. н., прокуратор Рівненського окружного суду Володимир Стеурмарк (Steurmark), 1904 р. н., судовий слідчий Рівненського окружного суду Тадеуш Стewich, 1904 р. н., власних фабрики мила «M. Stok» у Рівному Давід Сток, 1887 р. н., постерунковий постерунку поліції Малин Пётр Шалковський, 1891 р. н., Любов Шелега з Русивля, 1913 р. н., старший постерунковий постерунку поліції Межиріч Якуб Шеремета, 1900 р. н., службовець Здобунівського повітового староства Францішек Шпирко, 1893 р. н., комендант Рівненського повітового постерунку поліції Мар'ян Штаб, 1896 р. н., директор каменоломні в Яновій Долині Леонард Шутковський, 1887 р. н., старший постерунковий постерунку поліції міста Костополя Владислав Шуделко, 1909 р. н. І це лише частина на літеру «S».

Врешті обрала тиху місцину, на багаторічну сосну прикріпила фото Стефи (так робило багато людей у попередні роки, тому чимало дерев стоять із такими «відзнаками»). «Упокой, Господи, душу спочиної раби Твоєї Стефанії і осели її в місці світлім, там, де праведники спочивають». Лампадка не відразу загорілася: не вірилося замордованій душі, що через стільки років забуття хтось згадав і про неї. Сльози самі наверталися мені на очі, але на серці було відчуття виконаного обов'язку перед невинною жертвою сталінського режиму. І неважливо, якої вона національності, нехай вона полька, а я українка, нехай вона римо-католицького віросповідання, а я православного, ми в першу чергу люди, люди, у яких має бути чисте сумління перед тисячами неоплаканих душ, що просять про пам'ять.

Тетяна САМСОНІУК

P. S.: 9 квітня 2015 р., з нагоди 75-ї річниці Катинського злочину, на меморіальному комплексі «Биківнянські могили» відбулося вшанування пам'яті невинних жертв тоталітарного режиму. У ньому взяли участь президенти Польщі та України, численні польські та українські делегації.

Katyń 1940 – Kowel pamięta Катинь – 1940. Ковель пам'ятає

«Katyń 1940 – Kowel pamięta» – pod takim hasłem odbyło się 21 kwietnia spotkanie członków Towarzystwa Kultury Polskiej, młodszych i starszych uczniów Szkoły Polskiej w Kowlu, rodziców i gości - Konsula RP w Łucku p. Krzysztofa Sawickiego.

Na tablicy szkolnej zostały wypisane miejsca uwięzienia polskich oficerów, podoficerów i pracowników służb mundurowych. Nauczyciel najpierw przedstawił zarys sytuacji przed II wojną światową, w trakcie wojny i po wojnie aż do czasów współczesnych, przypomniał nazwiska tych, którzy swoim podpisem zdecydowali o ludobójstwie, nazwiska wykonawców tych zadań, którzy nie ponieśli żadnych kar. Zazначył, że ta zbrodnia była jedną z wielu na narodzie polskim, które wpisują się w całą politykę Rosji Sowieckiej wobec Polski po odzyskaniu przez nią niepodległości w 1918 roku.

Przypomniał postaci Polaków: Stanisława Świaniewicza, który widział wywózki na rozstrzelanie, Józefa Czapskiego – twórcę «Wspomnień starobielskich» i «Na nieludzkiej ziemi», Józefa Mackiewicza – pisarza, który brał udział w ekshumacji i udzielił wywiadu w «Gońcu Codziennym» zatytułowanym «Widziałem na własne oczy», a potem napisał jeszcze dwie książki «Zbrodnia katyńska w świetle dokumentów» z przedmową generała Andersa i «Katyń», kapelana rodzin katyńskich ks. Stefana

Niedzielaka, którego zamordowano w styczniu 1989 i do dziś nie znaleziono winnego, osobę Walentego Badyłaka, który spalił się na rynku w Krakowie protestując przeciwko reżimowi komunistycznemu i kłamstwu katyńskiemu.

Konsul RP w Łucku pan Krzysztof Sawicki opowiedział o swoich osobistych przeżyciach związanych z tą zbrodnią oraz o swojej podróży po ziemię katyńską, by przywieźć do Polski jej garść dla rodziny. Pani Tatiana Dworska opowiedziała o swojej podróży do Bykowni na uroczystość w dniu 9 kwietnia bieżącego roku, gdzie odbyły się główne uroczystości poświęcone Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej w obecności prezydentów Polski i Ukrainy.

Następnie uczniowie Szkoły Polskiej przedstawili przygotowaną poetycką inscenizację poświęconą wszystkim, którzy zginęli na «nieludzkiej ziemi» w zbiorowych grobach w Katyniu, Piątychatkach, Miednoje, Bykowni, Kuropatach i w innych bezimiennych grobach.

Wiesław PISARSKI
nauczyciel skierowany do pracy dydaktycznej za granicą
przez Ośrodek Rozwoju Polskiej Oświaty za Granicą

«Катинь – 1940. Ковель пам'ятає» – під таким гаслом 21 квітня відбулася зустріч членів Товариства польської культури, молодших і старших учнів польської школи в Ковелі, їхніх батьків та консула Польщі в Луцьку Кшиштофа Савицького.

На шкільній дошці написані місця ув'язнення польських офіцерів, підфіцерів і співробітників силових структур. Учителі спочатку розповіли про ситуацію, що склалася перед Другою світовою війною, під час війни та після неї аж до наших днів, нагадав імена тих, хто своїми підписами дозволив геноцид, та прізвища виконавців тих завдань, які ніколи не були покарані. Він зазначив, що цей злочин був одним із багатьох проти польського народу, з яких складалася вся політика Радянської Росії щодо Польщі після відновлення нею незалежності в 1918 р.

Він розповів також про поляків: Станіслава Свяневича, котрий бачив, як вивозили на розстріли; Юзефа Чапського – автора мемуарних книг про ГУЛАГ «Wspomnienia starobielskie» і «Na nieludzkiej ziemi»; Юзефа Мацкевича – письменника, який брав участь в ексгумації та дав інтерв'ю виданню «Goniec Codzienny» під назвою «Я бачив на власні очі», потім написав ще дві книжки «Zbrodnia katyńska w świetle dokumentów z przedmową generała Andersa» і «Katyń»; капелана катинських родин ксьондза

Стефана Недзеляка, якого вбито в січні 1989 р. і до сьогодні не знайдено винного; Валентина Бадіяка, який спалив себе на ринку в Кракові, протестуючи проти комуністичного режиму та брехні про Катинь.

Консул Кшиштоф Савицький розповів про свої особисті переживання, пов'язані з катинським злочинем, та про свою поїздку до Катині за землею, жменю якої привіз родині до Польщі. Тетяна Дворська повідомила про свою подорож до Биківні 9 квітня цього року, де за участю президентів Польщі та України відбулися заходи, присвячені пам'яті жертв Катинського злочину.

Потім учні польської школи представили поетичну постановку, присвячену всім тим, хто загинув на «нелюдській землі» та захоронений у братських могилах в Катині, П'ятихатках, Медному, Биківні, Курупатах та інших безіменних похованнях.

Вesław PISARSKI,
учитель польської мови, скерований в Україну
Осередком розвитку польської освіти за кордоном

Oddajemy cześć ofiarom II wojny światowej w Zasmkach

Віддаємо шану жертвам Другої світової війни в Засмиках

На цmentarzu parafialnym w Zasmkach, przykwaterze poległych żołnierzy 27. Wołyńskiej Dywizji Piechoty Armii Krajowej 25 kwietnia 2015 r. odbyły się obchody ku pamięci wołyńskiej konspiracji, samoobrony i 27. Wołyńskiej Dywizji Piechoty Armii Krajowej. Inicjatorem uroczystości i jej organizatorem było chełmskie Stowarzyszenie Kresy – Pamięć i Przyszłość.

Na cmentarzu w Zasmkach spoczywa ponad 70. uczestników walk z lat 1943-44, a ich imiona, nazwiska i pseudonimy zamieszczone zostały na pamiątkowej tablicy umieszczonej na cmentarzu. W innej części cmentarza zachowały się nagrobki pochodzące z lat 1930-tych i późniejszych oraz wiele mogił, także symbolicznych, ludności polskiej pomordowanej w latach 1943-44 na Wołyniu. Inwentaryzacją m.in. tego miejsca zajmował się znany w Polsce oraz na Ukrainie publicysta, uhonorowany nagrodą Kustosza Pamięci Narodowej, śp. Anatol Sulik.

Na uroczystość przybyli z Polski weterani 27. Wołyńskiej Dywizji Piechoty AK: por. Józef Łukaszewski, por. Czesław Michalski, por. Eugeniusz Mariański, grupa rekonstrukcyjna z Chełma oraz członkowie i sympatycy Stowarzyszenia. W uroczystości udział wzięli również Konsul Generalny RP w Łucku Beata Brzywczy, przedstawiciele Stowarzyszenia Kultury Polskiej im. Ewy Felińskiej na Wołyniu w Kowlu, z prezesem Wacławem Herką, uczniowie polskiej szkoły z Kowla z nauczycielem Wiesławem Pisarskim oraz harcerze.

W trakcie uroczystości Krzysztof Krzywiński, Prezes Stowarzyszenia, złożył meldunek najstarszemu stopniem weteranowi 27. Wołyńskiej Dywizji Piechoty AK.

Uroczystą mszę świętą koncelebrował Ordynariusz Diecezji Łuckiej biskup Witalij Skomarowski wspólnie z duchownymi z Ukrainy i Polski. «Czego ma nas nauczyć dzisiejsza obecność w tym miejscu i ta uroczystość? To piękna lekcja patriotyzmu. Patriotyzm to umiłowanie ojczyzny, to pamięć o niej, to służenie ojczyźnie na różne sposoby» – zwrócił się do zebranych jeden z duchownych.

Na zakończenie uroczystości wręczono odznaczenia przyznane przez Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej Okręg Wołyń, którymi uhonorowani zostali: Grupa Rekonstrukcji Historycznej «Pożoga» z Chełma, Anna Łuchtaj, wiceprezes Stowarzyszenia, Reakcja Radia Bon-Ton, Mariusz Bakun, Jan Antoni Paszkiewicz, Michał Krzywiński, Stanisław Nowosad.

Konsulat Generalny RP w Łucku

На парафіяльному цвинтарі в Засмиках біля могил полеглих воїнів 27-ї Волинської дивізії піхоти Армії Крайової 25 квітня 2015 р. відбулося вшанування пам'яті волинського підпілля, самооборони і 27-ї Волинської дивізії піхоти Армії Крайової. Ініціатором заходу та його організатором було товариство «Креси – пам'ять і майбутнє» з Холма.

На кладовищі в Засмиках спочивають більше 70 учасників боїв, що відбулися в 1943-1944 рр., а їхні імена, прізвища та псевдоніми записано на меморіальній дошці на цвинтарі. В іншій частині кладовища збереглися надгробки, що походять із 30-х та пізніших років, а також багато могил, зокрема й символічних, у яких поховані поляки, вбиті протягом 1943-1944 рр. на Волині. Інвентаризацією цього місця займався Анатолій Сулік – відомий у Польщі та Україні публіцист, відзначений нагородою «Хранитель національної пам'яті».

Із Польщі на церемонію прибули ветерани 27-ї Волинської дивізії піхоти АК, поручики Юзеф Лукашевський, Чеслав Міхальський, Євгеніуш Маріанський, реконструкційна група з Холма, члени та прихильники товариства «Креси – пам'ять і майбутнє». У церемонії взяли участь також Генеральний консул РП у Луцьку Беата Бживчи, представники Товариства польської культури імені Еви Фелінської у Ковелі на чолі з головою товариства Вацлавом Геркою, учні польської школи у Ковелі разом з учителем Веславом Пісарським і харцери.

Під час церемонії голова товариства Кшиштоф Кшивінський відрепортував найстаршому за званням ветеранові 27-ї Волинської дивізії піхоти АК.

Урочисту літургію разом із духовенством з України та Польщі відслужив луцький єпископ Віталій Скомаровський. «Чого повинні нас навчити сьогоднішня присутність у цьому місці й ця урочистість? Це прекрасний урок патріотизму. Патріотизм – це любов до Вітчизни, пам'ять про неї, служіння Вітчизні будь-яким способом», – звернувся до присутніх один зі священників.

Наприкінці церемонії було вручено відзнаки Волинського округу Світової спілки солдатів Армії Крайової. Їх отримали група історичної реконструкції «Роżoga» з Холма, Анна Лухтай, заступник голови товариства, редакція радіо «Bon-Ton», Маріуш Бакун, Ян Антоні Пашкевич, Міхал Кшивінський, Станіслав Новосад.

Генеральне консульство РП у Луцьку

Msza Katyńska

12 kwietnia – tradycyjnie już z inicjatywy KG RP w Łucku – odbyła się w łuckiej katedrze rzymskokatolickiej msza św. ofiarowana w intencji ofiar Golgoty Wschodu, jak przyjęło się określać miejsca martyrologii narodu polskiego przez władze sowieckie – Katyń, Starobielsk, Miednoje.

Msza św. w intencji kolejnych rocznic zbrodni katyńskiej odprawiona jest co roku w drugą niedzielę kwietnia – w tym roku w pierwszy dzień Wielkanocy wg kalendarza wschodniego, co wnosi niewątpliwie dodatkowy symboliczny element.

Za pamięć o zamordowanych, ale także za współczesną Ukrainę, doświadczaną wojną,

modlił się proboszcz katedralny – ks. Paweł Chomiak, modlili się miejscowi Polacy i konsulowie. Zgromadzeni modlili się również za ofiary katastrofy samolotu pod Smoleńskiem w 5. rocznicę tej tragedii.

luck.msz.gov.pl

Катинська меса

12 квітня в Луцькому кафедральному римо-католицькому соборі з ініціативи Генерального консульства РП у Луцьку відбулася традиційна свята меса за жертвами Голгофи Сходу. Так прийнято називати місця польської мартирології такі, як Катинь, Старобільськ та Медноє.

Свята меса за жертвами Катинської трагедії відправляється щороку в другу неділю квітня. У цьому році літургію проведено в перший день Великодня за східним календарем, що, безсумнівно, вносить додатковий символічний елемент.

За жертв, а також за сучасну Україну, яка переживає війну, молилися настоятель кафе-

дрального костелу о. Павло Хом'як, місцеві поляки та консули на чолі з Генеральним консулом РП в Луцьку Беатою Бживчи. З огляду на п'яту річницю Смоленської катастрофи присутні помолилися також за всіх загиблих у ній.

luck.msz.gov.pl

Misja gospodarcza

21-22 kwietnia w Konsulacie Generalnym Rzeczypospolitej Polski w Łucku odbyło się spotkanie z przedstawicielami polskiego biznesu z województwa wielkopolskiego.

Misja gospodarcza została zorganizowana przez Komitet Gospodarki Miejskiej Krajowej Izby Gospodarczej Rzeczypospolitej Polski dzięki wsparciu konsulatu. Do udziału w spotkaniu zaproszono przedstawicieli obwodowych administracji państwowych, samorządów lokalnych, przedsiębiorców z obwodu wołyńskiego, rówieńskiego i tarnopolskiego.

Konferencję otworzyła Konsul Generalny RP w Łucku Beata Brzywczy. W przemówieniu inauguracyjnym powiedziała o statystyce dotyczącej polsko-ukraińskiego handlu: «W roku 2014 obroty spadły o 16% w porównaniu do roku 2013. Polski eksport do Ukrainy zmniejszył się o 25%, podczas gdy import wzrósł o 7%. Ukraiński eksport do Polski w 2014 roku wyniósł około 5% od ogólnego zakresu eksportu, natomiast import z Polski – 6%. Ukraina zajmuje 12 miejsce w rankingu 14 miejsce wśród krajów polskiego eksportu, wcześniej była na 8. Jednak Ukraina pozostaje jednym z podstawowych kierunków polskiej ekspansji wśród państw nie należących do Unii Europejskiej. Polska zajmuje 12 miejsce wśród inwestorów zagranicznych na Ukrainie».

Konsul Generalny podkreśliła również możliwości, które otwierają się przed polskimi inwestorami na Ukrainie ze względu na szczególną sytuację gospodarczą, korzystną koniunkturę na rynku walutowym i zniesienie ograniczeń celnych na eksport z Ukrainy. Zaznaczyła również: «Niezwykle ważne dla przyciągania inwestycji zagranicznych jest właściwe podejście władz lokalnych do inwestycji bezpośrednich. W Polsce świadomość, że nie da się przyciągnąć inwestycji zagranicznych bez odpowiedniego klimatu inwestycyjnego i dobrej obsługi inwestorów, przysłała do gmin i powiatów wiele lat temu. Dlatego życzliwie witamy ukraińskich inwestorów w Polsce, a także chcemy zobaczyć polskie inwestycje na Ukrainie».

Inicjator spotkania przewodniczący Komitetu Gospodarki Miejskiej Krajowej Izby Gospodarczej Zenon Kiczka przedstawił delegację z województwa wielkopolskiego i powiedział o możliwych formach współpracy polskich i ukraińskich podmiotów gospodarczych, a także podzielił się informacją na temat nowego podejścia do finansowania projektów przez Unię Europejską w różnych dziedzinach.

Konferencja miała na celu także zapoznanie przedsiębiorców z przepisami celnymi i systemem podatkowym. Dlatego szczególnym zainteresowaniem cieszyła się prezentacja zastępczyni szefa Biura Organizacji Kontroli Celnej Wydziału Organizacji Kontroli Celnej i Odprawy Wołyńskiej Służby Celnej Państwowej Urzędu Fiskalnego Ukrainy Tetiana Kraweć, która powiedziała o możliwości warunkowego tymczasowego naliczania cła na sprowadzanie na teren Ukrainy maszyn i urządzeń rolniczych, a także wyposażenia przemysłowego na okres do jednego roku. Jak zaznaczyła przedstawicielka Służby Celnej, instytucja stara się wdrażać w swojej działalności standardy Unii Europejskiej, dzięki czemu współpracę z polskimi obywatelami i przedsiębiorstwami można nazwać wzorową.

Przewodniczący Izby Przemysłowo-Handlowej Południowej Wielkopolski Ryszard Moczyński mówił o możliwościach pozyskania dofinansowania na działalność firm ukraińskich. Jedną z form otrzymania dodatkowego kapitału jest fundusz wspierający małe i średnie przedsiębiorstwa ukraińskie, stworzenie którego przedsięwzięcia Prezydent RP Bronisław Komorowski. «Jest to forma wsparcia finansowego ze strony Banku Gospodarstwa Krajowego dla najlepszych z najlepszych. Przed podjęciem decyzji w każdej firmie zostanie przeprowadzony gruntowny audyt» – powiedział Ryszard Moczyński.

Ponadto, eksperci z Polski opowiedzieli ukraińskim uczestnikom konferencji o mechanizmach zakładania i rejestracji działalności gospodarczej w Polsce przez obcokrajowców.

Pierwszy dzień konferencji zakończył się prezentacjami potencjału inwestycyjnego wołyńskiego i rówieńskiego obwodów, a także miasta Kuźniecowsk. Dyrektor Departamentu Rozwoju Rolnictwa i Przemysłu Wołyńskiej Obwodowej Administracji Państwowej Jurij Horbenko opowiedział o osiągnięciach obwodu wołyńskiego w branży rolniczej oraz zaproponował rozwój takich kierunków współpracy jak: przetwórstwo z warzyw i owoców, ochrona środowiska, technologie energooszczędne, turystyka i inne. Dyrektor Rówieńskiej Agencji ds. Pozyskiwania Inwestycji i Obsługi Inwestorów «InvestInRivne» Dmytro Januszewskij przedstawił sukcesy obwodu rówieńskiego w zakresie przyciągania inwestycji zagranicznych i zaprosił obecnych przedsiębiorców do współpracy. Burmistrz miasta Kuźniecowsk Igor Kuc podzielił się planami rozwoju aglomeracji Kuźniecowskiej i zaprosił do współpracy w zakresie technologii energooszczędnych i handlu.

Podczas drugiego dnia, uczestnicy konferencji mieli możliwość nawiązania osobistych kontaktów w bezpośrednich rozmowach. Ale również i w tym dniu nie zabrakło prezentacji: przedstawiciele polskiej delegacji wymienili się doświadczeniem w zakresie tworzenia klastrów gospodarczych – dobrowolnych zrzeseń firm działających w pokrewnej dziedzinie w celu prowadzenia wspólnej działalności, reprezentacji regionu na szczeblu krajowym, jak i międzynarodowym, udziału w programach krajowych oraz unijnych. Szczególnie interesujące było doświadczenie stowarzyszenia producentów kotłów w klastrze «Kotły Pleszewskie», dzięki któremu małe firmy mogą nawiązywać współpracę z kontrahentami o dużym zapotrzebowaniu.

Uczestnicy stron wyrazili nadzieję na skuteczne partnerstwo i ściślejszą współpracę gospodarczą między Polską i Ukrainą w przyszłości.

Olena SEMENIUK

Економічна місія

21–22 квітня у Генеральному консульстві Республіки Польща у Луцьку відбулася зустріч із представниками польського бізнесу з Велькопольського воєводства.

Європейського Союзу до фінансування проєктів у різних сферах діяльності.

Конференція мала на меті ознайомлення підприємців з особливостями митного регулювання та податкової системи. Тому особливе зацікавлення викликала доповідь заступника керівника відділу організації митного контролю Управління організації митного контролю та оформлення Волинської митниці Державної фіскальної служби України Тетяни Кравець, яка розповіла про можливості умовного нарахування мита на тимчасове ввезення сільськогосподарської техніки та обладнання для діяльності підприємств на території України. Як зазначила представниця митної служби, митниця намагається застосовувати у своїй роботі стандарти Європейського Союзу, завдяки чому співпрацю з польськими громадянами та підприємцями можна назвати зразковою.

Голова Торгово-промислової палати Південної Велькопольщі Ришард Мочинський розповів про можливості отримання фінансування для українських підприємств. Однією із форм залучення коштів є фонд підтримки українських малих та середніх підприємств, про створення якого розповів президент РП Броніслав Коморовський. «Це буде форма фінансової підтримки за посередництва BGR (Банку національної економіки) для кращих із кращих. Перед прийняттям рішення в кожній фірмі буде проведено ретельний аудит», – зазначив Ришард Мочинський.

Також польські експерти розповіли українським учасникам конференції про механізми заснування та реєстрації підприємств іноземцями у Польщі.

Перший день конференції завершився презентаціями інвестиційного потенціалу Волинської та Рівненської областей, а також міста Кузнецовська. Директор департаменту агропромислового розвитку Волинської обласної адміністрації Юрій Горбенко поділився здобутками області в сільському господарстві та запропонував розвивати такі напрями співпраці, як переробка овочів та фруктів, захист навколишнього середовища, енергоефективні технології, туризм тощо. Директор Рівненської агенції із залучення інвестицій та обслуговування інвесторів «ІнвестInРівне» Дмитро Янушевський представив здобутки Рівненської області в залученні інвесторів та запросив присутніх підприємців до співпраці. Міський голова Кузнецовська Ігор Куц поділився планами щодо розвитку кузнецовської агломерації та запросив до співпраці у сфері енергоощадних технологій та торгівлі.

Протягом другого дня конференції учасники мали нагоду поспілкуватися безпосередньо один із одним, налагодити необхідні контакти та домовитися про співпрацю. Однак і цього дня не обійшлося без презентацій: представники з польської делегації поділилися досвідом утворення економічних кластерів – добровільних об'єднань підприємств зі спорідненою діяльністю з метою налагодження спільної діяльності, спільного представлення регіону на національному та міжнародному рівнях, залучення коштів цільових програм. Зокрема, цікавим виявився досвід об'єднання виробників котлів у кластер «Плешівські котли», завдяки чому малі підприємства можуть налагоджувати співпрацю з великими замовниками.

Учасники зустрічі з обох сторін висловили надію на ефективну взаємодію та тіснішу економічну співпрацю між Польщею та Україною в майбутньому.

Олена СЕМЕНЮК

Informacja o dniach wolnych od pracy w konsulacie

Informujemy, iż 4 maja 2015 roku oraz 11 maja 2015 roku Konsulat Generalny RP w Łucku nie przyjmuje interesantów. 1 maja 2015 roku Konsulat Generalny RP w Łucku jest nieczynny.

luck.msz.gov.pl

Інформація про вихідні в консульстві

Повідомляємо, що 4 та 11 травня 2015 р. Генеральне консульство РП у Луцьку не прийматиме відвідувачів. 1 травня 2015 р. Генеральне консульство РП у Луцьку не працюватиме.

luck.msz.gov.pl

Polsko-ukraińskie Forum Biznesu

Польсько-український бізнес-форум

Potencjał i możliwości współpracy między przedsiębiorcami z Polski i Ukrainy oraz warunki dostępu do europejskiego rynku zbytu dla produkcji z Ukrainy były przedmiotem dyskusji w ramach IV Forum Biznesu, jakie odbyło się 24 kwietnia 2015 r. w Równem.

Organizatorami Forum byli Lubelski Sejmik Gospodarczy, Europejska Akademia Rozwoju Nauki i Biznesu, przy współpracy z Impuls Consulting, Fundacją Pro Bono Futuro oraz Fundacją Europejska Akademia Samorządowa.

Sesję plenarną rozpoczynającą Forum otworzyli: zastępca mera miasta Równe, Serhij Wasylczuk, konsul generalny RP w Łucku, Beata Brzywczy oraz Marszałek Lubelskiego Sejmiku Gospodarczego, Andrzej Strawa. W czasie pierwszej, plenarnej części sesji przed zebranymi wystąpili m.in.: Małgorzata Gawin, p.o. Kierownika Wydziału Promocji Handlu i Inwestycji Ambasady RP w Kijowie, Andrzej Drozd, wiceprezes Polsko-Ukraińskiej Izby Gospodarczej, Ihor Tymoszenko, Dyrektor Wydziału Rozwoju Gospodarczego i Handlu Rówieńskiej Obwodowej Administracji Państwowej, Diana Ciszewska, project manager w Wydziale Strategii i Obsługi Inwestorów Urzędu Miasta Lublina oraz Karol Kubica, kierownik ds. rozwoju i współpracy z rynkami wschodnimi Lubelskiego Klubu Biznesu.

W drugiej części Forum zorganizowano spotkania w formule round tables, w których udział wzięło ponad 80 osób. Ta część Forum była dobrą okazją do zapoznania się z potencjałem ekonomicznym Rówieńczyzny, gdyż przybyli na Forum przedsiębiorcy reprezentowali różne miasta i miejscowości obwodu rówieńskiego oraz przedstawienia konkretnych gałęzi i możliwości współpracy branżowej.

Moderatorami spotkania byli: dr Jacek Szczot, prezes Fundacji Pro Bono Futuro oraz Oles Łopaczuk, sekretarz prasowy mera miasta Równe.

luck.msz.gov.pl

Потенціал, можливості співпраці між підприємцями з Польщі й України, а також умови доступу до європейського ринку збуту товарів з України стали предметом дискусії в рамках IV бізнес-форуму, який відбувся 24 квітня 2015 р. у Рівному.

Пленарне засідання, яким розпочався форум, відкрили заступник мера Рівного Сергій Васильчук, Генеральний консул РП у Луцьку Беата Бжівчи та маршалок Люблінського економічного сеймику Анджей Страва. Під час першої пленарної частини сесії перед присутніми виступили в. о. керівника відділу сприяння торгівлі та інвестиції Посольства РП у Києві Малгожата Гавін, віце-голова Польсько-української економічної палати Анджей Дрозд, директор Департаменту економічного розвитку і торгівлі Рівненської обласної державної адміністрації Ігор Тимошенко, менеджер проєктів відділення стратегії та обслуговування інвесторів Люблінської міської ради Діана Цішевська, а також керівник у справах розвитку і співпраці зі східними ринками Люблінського бізнес-клубу Кароль Кубіца.

У другій частині форуму були організовані зустрічі у вигляді круглого столу, в яких взяли участь понад 80 осіб. Ця частина форуму була чудовою можливістю для ознайомлення з економічним потенціалом Рівненщини, оскільки присутні на заході підприємці представляли різні міста й села Рівненської області, а також конкретні галузі й можливості галузевої співпраці.

Модераторами зустрічі були голова фундації «Pro Bono Futuro», доктор наук Яцек Щот і прес-секретар Рівненського міського голови Олесь Лопачук.

luck.msz.gov.pl

Wspólnym frontem przeciw rosyjskiej propagandzie

Спільним фронтом проти російської пропаганди

W warunkach nasilającej się propagandy kremlowskiej na świecie, a szczególnie na obszarze postsowieckim, zadaniem mediów polonijnych staje się aktywny opór neoimperialnej rosyjskiej doktrynie.

22 kwietnia w Sejmie odbyła się konferencja «Media Polskie na Wschodzie». Organizatorem spotkania była Komisja Łączności z Polakami za Granicą we współpracy z Fundacją «Wolność i Demokracja». Wzięli w niej udział nie tylko dziennikarze i wydawcy mediów polonijnych z Ukrainy, Białorusi, Litwy i Łotwy, ale także polscy parlamentarzyści, przedstawiciele MSZ oraz fundacje, współpracujące ze środowiskami polskimi na Wschodzie.

Podczas konferencji omawiano ważne tematy, m. in.: polskie media na Ukrainie w czasie transformacji i działań wojennych, polskie media na Wschodzie w walce z propagandą, rola mediów w rozwiązywaniu problemów w stosunkach pomiędzy polską mniejszością a rządami kraju zamieszkania, wzrost napięcia w regionie a wpływ na media polskie na Białorusi, media polskie a mniejszość rosyjska na Łotwie, analiza i kierunek agresji propagandowej Rosji.

Na zakończenie spotkania zostały przyjęte postulaty, które zostaną przekazane do sejmowej i senackiej Komisji Łączności z Polakami za Granicą oraz Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP.

MW

В умовах посилення кремлівської пропаганди у світі, особливо на пострадянському просторі, завданням полонійних ЗМІ є активний опір новітній імперіалістичній російській доктрині.

22 квітня в Сеймі РП відбулася конференція «Польські медіа на Сході». Організаторами зустрічі були Комісії у справах зв'язків із поляками за кордоном у співпраці з фундацією «Свобода і демократія». У ній взяли участь не лише журналісти та видавці полонійних ЗМІ з України, Білорусі, Литви та Латвії, але й польські парламентарі, представники польського МЗС та фондаций, що співпрацюють із польськими середовищами на Сході.

Під час конференції обговорювалися важливі теми, зокрема: польські медіа в Україні в період трансформації та військових дій, польські медіа на Сході в боротьбі із пропагандою, роль медіа у вирішенні проблем у стосунках між польською меншиною та владою в країні проживання, ріст напруги в регіоні та вплив на польські ЗМІ в Білорусі, польські медіа та російська меншина в Латвії, аналіз та напрямок пропагандистської агресії Росії.

На закінчення зустрічі прийнято постулати, які будуть передані до сеймової та сенатської Комісії у справах зв'язків із поляками за кордоном, а також Міністерства закордонних справ РП.

BM

Dni Kina Polskiego w Łucku

Ювілейні Дні польського кіно пройшли в Луцьку

Już po raz dziesiąty Ukraina organizuje festiwal filmowy «Dni Kina Polskiego». W tym roku współczesne filmy naszego zachodniego sąsiada były wyświetlane w kwietniu w pięciu miastach: Odessie, Kijowie, Winnicy, Charkowie i Łucku.

Od 21 do 26 kwietnia mieszkańcy Wołynia mieli okazję obejrzeć sześć filmów w kinie «Premier City». Festiwal rozpoczął się w Łucku od pokazu «Idy» w reżyserii Pawła Pawlikowskiego, dzieła uznanego przez Amerykańską Akademię Filmową za najlepszy film nieanglojęzyczny 2015 roku. Jest to historia młodej zakonniczki, która po tym, jak dowiedziała się o swoim żydowskim pochodzeniu, postanawia odkryć tajemnice własnej rodziny.

Na premierę bilety trzeba było rezerwować wcześniej, ponieważ w pierwszym dniu festiwalu nie sposób było już ich kupić.

Do obejrzenia filmu widzów i gości festiwalu zaprosiła Konsul Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Łucku Beata Brzywczy. Pani Konsul zwróciła uwagę na to, że chociaż film po raz pierwszy ukazał się na ekranach w warszawskich kinach jeszcze jesienią 2013 roku, to dotychczas po jego obejrzeniu nikt nie pozostaje obojętny. «Mam nadzieję, że nikt z widzów nie dozna rozczarowania. Polskie filmy zdobywają ostatnio Europę i Wschód i polska szkoła filmowa nadal inspirowa» – powiedziała Beata Brzywczy. Podkreśliła, że polskie filmy są bardzo różnorodne, a istotną rolę odgrywają filmy historyczne, poświęcone tematом ważnym nie tylko dla Polaków. Chociaż te obrazy nie zawsze są proste w odbiorze, to podejmują jednak tradycyjne wartości.

Oprócz «Idy» w Łucku pokazano filmy Macieja Pieprzycy «Chce się żyć», Jacka Borcucha «Nieulotne», Jerzego Stuhra «Obywatel», Łukasza Palkowskiego «Bogowie» oraz «Powstanie Warszawskie» – zespólną pracę historyczną o tragicznych wydarzeniach w polskiej stolicy w 1944 roku.

Oczekuje się, że Polska i Ukraina będą pogłębiać współpracę w dziedzinie produkcji filmów. W najbliższym czasie planowane jest omówienie międzyrządowej umowy dotyczącej tych kwestii. Takie porozumienie zostało osiągnięte podczas XXX Warszawskiego Festiwalu Filmowego pod koniec ubiegłego roku.

WM

Уже вдесяте Україна приймає кінематографічний фестиваль Дні польського кіно. У цьому році сучасні картини нашого західного сусіда транслювалися упродовж квітня в п'яти містах: Одесі, Києві, Вінниці, Харкові та Луцьку.

На прем'єрний показ квитки потрібно було купувати завчасно, оскільки в день показу їх у продажі вже не було.

Перед початком перегляду до присутніх звернулася Генеральний консул Республіки Польща в Луцьку Беата Бживчи. Вона відмітила, що, хоч фільм вперше було представлено у Варшаві ще восени 2013 року, його перегляд досі нікого не лишає байдужим. «Сподіваюся, що ніхто з присутніх не буде розчарованим. Польське кіно упродовж останніх років здобуває Європу та Схід, і польська школа кіно надалі надихає», – заявила Беата Бживчи. Ще вона розповіла, що польський кінематограф є надзвичайно різноманітним, у ньому значне місце займають історичні фільми. Вони піднімають важливі для поляків, і не тільки, теми. Хоч такі картини не завжди прості для сприйняття, однак демонструють сталі цінності життя.

Окрім «Іди» волиняни переглянули нові стрічки Мацея Пепшици «Хочеться жити», Яцека Борцуха «Невловиме», Єжи Штура «Громадянин», Лукаша Палковського «Боги», а також колективну історичну роботу про трагічні події польської столиці 1944 року «Варшавське повстання».

Очікується, що Польща та Україна поглиблять співпрацю в галузі індустрії фільмів. Найближчим часом планується розробка міжурядової угоди про спільне кіновиробництво. Така домовленість була досягнута в рамках 30-го Варшавського кінофестивалю наприкінці минулого року.

BM

Wołyńskie dialogi

«Kultura Polska na Wołyniu jako część mozaiki wielokulturowej palety Ukrainy» – taką nazwę miało spotkanie, zorganizowane przez inicjatywną grupę pozarządowej organizacji «Młodzieżna Platforma» dla wymuszonych przesiedleńców.

Na początku spotkania prezes Stowarzyszenia Kultury Polskiej im. Ewy Felińskiej Walenty Wakoluk, próbując wyjaśnić to, jak daleko w głąb historii sięgają korzenie stereotypów, które my obecnie mamy, oraz przyczyny różnorodności kultur we Wschodniej i Środkowo-Wschodniej Europie, nawiązał do pojęcia «Rzeczpospolita». Jak się okazało, zgromadzeni na zebraniu goście, nie dysponowali dokładniejszą wiedzą o tym, że w okresie Rzeczypospolitej, Polska i Litwa współtworzyły wspólny twór państwowy. Uważali bowiem, że w tym okresie Polska rządziła na Litwie. Zdaniem Walentego Wakoluka, Rzeczpospolita jest przykładem zjednoczenia, które rozwijało się dzięki stworzeniu wielonarodowej wspólnoty, łączącej różne kultury: polską, litewską, ukraińską, białoruską, żydowską itd.

Bogdan Mucha, tegoroczny stypendysta Programu Stypendialnego im. Lane'a Kirklanda, podkreślił: «To w XX wieku wymyślono, że Rosjanie powinni mieszkać tu, Ukraińcy tu, Polacy tu, Żydzi tu, głównie żeby wszyscy osobno. Kiedyś społeczeństwo było wielokulturowe. Unia Europejska wspiera więzi wielonarodowe i wielokulturowe. Polityka Europy wobec młodzieży skierowana jest na rozwój tolerancji między narodami».

Rozmowa o podstawach tworzenia wielokulturowej palety Zachodniej Ukrainy przekształciła się w dyskusję o różnicach i

podobieństwach w kulturze różnych regionów Ukrainy, różnicy zdań na temat wydarzeń na Majdanie oraz na terenach, gdzie obecnie trwa wojna. Chyba właśnie dlatego przedstawiciele organizacji pozarządowej «Przemieszkańcy z Krymu i Donbasu» zaproponowali, aby zorganizować spotkanie, podczas którego opowiedzieliby o sobie, swoim życiu, swoich zmartwieniach.

Następnie głos zabrala wicekonsul Konsulatu Generalnego RP w Łucku pani Elżbieta Zielińska. Opowiedziała o działalności konsulatu w zakresie promowania polskiej kultury na Wołyniu. Podczas spotkania pani Elżbieta Zielińska rozmawiała po ukraińsku.

Przedsiewzięcie miało miejsce w Instytucie Filologii i Dziennikarstwa Uniwersytetu Wschodnioeuropejskiego im. Łesi Ukrainki w Łucku. Odbyło się w ramach projektu «Dialog» realizowanego przez inicjatywną grupę pozarządowej organizacji «Młodzieżna Platforma» w ramach programu British Council «Active Citizens». Inicjatorzy projektu stawiają sobie za zadanie kształtowanie wspólnej przestrzeni kulturowej dla mieszkańców Łucka i przesiedleńców. Zorganizowali m.in. wieczór muzyki akustycznej, warsztaty robienia pisanek, gry integracyjne, English speaking club, wieczór literatury Wschodu, wspólnie z przesiedleńcami obejrzeli film i zwiedzili miasto.

Natalia DENYSIUK

Волинські діалоги

«Польська культура Волині як частина мозаїки багатокультурної палітри України» – таку назву мала зустріч, організована ініціативною групою громадської організації «Молодіжна платформа» для вимушених переселенців.

На початку зустрічі голова Товариства польської культури на Волині імені Еви Фелінської Валентин Ваколюк, намагаючись пояснити те, як далеко в історію сягають корені стереотипів, якими ми сьогодні живемо, та причини різноманітності культур у Східній та Центральній Європі, звернувся до природи поняття «Річ Посполита». Як виявилось, присутні вважали, що в часи Речі Посполитої Польща панувала у Литві, не знаючи цього факту, що ці країни разом творили спільне державне утворення. За визначенням Валентина Ваколюка, Річ Посполита – це приклад об'єднання, котре могло розвиватися, лише перетворившись у єдину багатонаціональну спільноту, зіткану з різних культур, зокрема польської, литовської, української, білоруської, єврейської тощо.

Богдан Муха, цьогорічний стипендіст Програми імені Лейна Кіркланда, підкреслив: «Видумкою XX століття є те, що росіяни повинні жити тут, українці тут, поляки тут, євреї тут, і всі окремо. Раніше суспільство було мультикультурне. Європейський Союз підтримує мультинаціональні та мультикультурні зв'язки. Політика Європи стосовно молоді налаштована на міжнаціональну толерантність».

Розмова про першооснови багатокультурної палітри Західної України та місце в ній польської культури переросла в дискусію щодо відмінного та подібного в культурі різних регіонів України, іншого розуміння подій

на Майдані та на території, де нині триває війна. Мабуть, саме це спонукало представників громадської організації «Переселенці Криму та Донбасу» запропонувати провести зустріч, під час якої вони розповіли би про себе, про своє життя, свої переживання.

До присутніх звернулася також віце-консул Генерального консульства РП у Луцьку Ельжбета Зелінська. Вона розповіла про діяльність консульства у сфері популяризації польської культури на Волині. Під час зустрічі Ельжбета Зелінська розмовляла з її учасниками українською мовою.

Захід відбувся в Інституті філології та журналістики Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки в рамках проекту «Діалог», реалізацію которого здійснює ініціативна група СГО «Молодіжна платформа» в рамках грантової програми Британської ради «Active Citizens». Ініціатори проекту ставлять перед собою завдання формувати спільний культурний простір для лучан та переселенців. Серед заходів, проведених ними, – вечір акустичної музики, майстер-клас із писанкарства, інтеграційні ігри, кіноперегляд, English speaking club, вечір літератури Сходу, екскурсії містом.

Наталя ДЕНИСЮК

Wschodnioeuropejskie klimaty w Lublinie

Східноєвропейська атмосфера в Любліні

Degustacja potraw, warsztaty pisania cyrylicą, pokaz mody i wiele innych atrakcji. W Akademickim Centrum Kultury Chatka Żaka w Lublinie odbył się Dzień Kultury Wschodnioeuropejskiej.

Дегустація страв, майстер-клас із кириличного письма, показ моди та багато інших заходів. У Студентському центрі культури «Хатка Жака» в Любліні відбувся День східноєвропейської культури.

– Wydarzenie zostało zorganizowane w związku ze zwiększającą się ilością studentów zza wschodniej granicy studiujących w Lublinie i ma na celu ich integrację z polskimi studentami – zdradził Bartek Horodecki, jeden z organizatorów przedsięwzięcia. Dzień Kultury Wschodnioeuropejskiej zgromadził wielu uczestników, w tym Polaków, Ukraińców, Białorusinów i Rosjan. Na każdym kroku można było spotkać młodych mężczyzn ubranych w wyszywane koszule oraz studentki w kwiecistych spódnicach i z wiankami na głowach.

Podczas wydarzenia można było skosztować regionalnych dań, wziąć udział w warsztatach garncarskich i pisania cyrylicą oraz obejrzeć pokaz mody ukraińskiej i białoruskiej. Swoje prace zaprezentowali studenci Wydziału Artystycznego. Były to obrazy, rysunki i grafiki, w dużej mierze nawiązujące do sytuacji politycznej na Ukrainie i Białorusi. Na zakończenie wydarzenia odbył się koncert ukraińskiego zespołu Haydamaky.

W trakcie Dnia Kultury Wschodnioeuropejskiej przeprowadzono debatę na temat różnic międzykulturowych. Udział w niej wzięli lubelscy studenci – Tomiła z Kijowa, Andżelika z Mińska oraz Michał z Lublina. Młodzi ludzie rozmawiali m.in. o tolerancji, doświadczeniu posiadania podwójnej tożsamości narodowej, stereotypach, sposobie traktowania studentów ze Wschodu przez polskich kolegów oraz poczuciu dumy narodowej. Moderatorem dyskusji był książę Stefan Batruch, prezes Fundacji Kultury Duchowej Pogranicza, doskonale znający sytuację studentów z Europy Wschodniej.

W organizację Dnia Kultury Wschodnioeuropejskiej, który miał miejsce 22 kwietnia, włączył się m.in. Zarząd Uczelniany Samorządu Studentów Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, a także studenci z Europy Wschodniej.

Agnieszka BĄDER

– Zachód było organizowane u z'w'язku z z'bi'lszeniem k'ilyk'osty student'w z-za s'ch'odnego k'ord'onu, s'ho n'aw'ch'au'j'et's'ia u' Lubli'ni. W'in m'aw n'a m'e't' i'x i'nt'e'gr'ac'ij'ę z p'ols'k'imi student'ami, – rozp'ow'ie Bartek Horodecki, o'din z o'rganiz'ator'w z'ach'odu. D'e'ń s'ch'odno-eu'rop'ejs'k'oj k'ultury z'ib'raw b'ag'at'o'ch u'c'as'nik'w, z'ok're'm'a p'ol'ak'w, u'krai'ń'c'w, b'iel'oru'sin'w i r'o's'jan. N'a k'az'd'ym k'ro'ku m'o'ż'na b'yo s'pot'ka'ć m'ł'ody'ch m'e'ż'czy'zn ub'r'any'ch w w'ysz'y'wane k'osz'u'le o'raz student'ki w k'wie'c'ist'ych s'p'od'nic'ach i z w'ian'kami n'a g'ł'ow'ach.

P'id c'as i'm'pre'zy m'o'ż'na b'yo s'ku's't'u'w'at'i r'e'gion'aln'e' s't'r'aw'y, w'z'y'ć u'c'as't' u' m'aj's't'e'r-k'l'as'ach i'z g'on'c'ar's't'wa t'a k'ir'il'ic'h'no'go p'is'm'a, p'o'd'iw'it's'ia p'o'kaz u'krai'ń's'k'oj t'a b'iel'oru's'k'oj m'od'. S'wo'j' r'o'b'ot'y p're'd's't'aw'ili student'y f'ak'u'l't'e't'u m'is't'e'c't'w. C'e' b'ul'i k'ar't'ini, m'al'jun'ki t'a g'raf'ik'a, w o's'no'w'no'm'u p'ow'j'az'ani z p'ol'i't'ic'h'nymi s'itu'ac'ij'ami w U'krai'ni t'a B'iel'oru's'i. N'a p'ri'k'i'nc'i z'ach'odu m'aw m'is'c'e k'onz'e'r't u'krai'ń's'k'ogo g'u'r't'u «G'aj'd'am'aki».

P'r'o't'y'ag'o'm D'nia s'ch'odno-eu'rop'ejs'k'oj k'ultury w'id'b'u'l'a s'dys'ku's'ia p'r'o k'ult'u'r'n'e' w'id'm'i'n'no's'ci. U' n'ij w'z'y'li u'c'as't' lubli'ń's'k'i student'y – T'o'm'il'a z K'ij'ewa, A'n'ż'e'l'ik'a z M'in's'k'a t'a M'ich'a'l z Lubli'na. M'ol'o'd'i l'ud'y r'o'zm'ow'jali p'r'o t'o'l'e'r'ant'n'o's'ć, d'o's'w'i'ad'c'ze'n'iu n'ac'ion'aln'oj i'd'e'n't'ic'h'n'o's'ci, s't'e'r'e'o't'ip'ach, s'p'o's'i'b' s'p'r'i'y'n'j'et't'a student'w z'i s'ch'odu p'ols'k'imi k'o'l'e'g'ami t'a p'o'c'u't't'a n'ac'ion'aln'oj g'o'r'd'o's'ci. M'o'd'e'r'ator'o'm d'ys'ku's'ij' b'ul' o't'e'c' S't'e'f'an B'atr'uch, g'o'l'o'w'a F'o'nd'u d'u'ch'o'w'n'oj k'ultury p'r'i'k'or'd'onn'a, s'ho c'u'd'o'w'o' z'na'e' s't'ano'w'i'e' s'tudent'w z'i s'ch'od'n'oj E'u'rop'y.

D'o o'rganiz'ac'ij'i D'nia s'ch'odno-eu'rop'ejs'k'oj k'ultury, s'ho w'id'b'u'l's'ia 22 k'w'i'e't'n'ia, p'r'i'e'd'n'al'is'ia P'r'aw'l'i'n'ni'a student's'k'ogo s'am'o'w'r'jad'u'w'ann'a student'w U'n'i'w'e'r's'it'e't'u M'ari'i K'j'ur'i-S'k'l'o'd'o'w's'k'oj t'a student'y z'i s'ch'od'n'oj E'u'rop'y.

Агнешка БОНДЕР

Warsztaty w słusznej sprawie

Radio, wideo, fotografia. W takich grupach tematycznych szkolili się młodzi ludzie z Polski i Ukrainy. Warsztaty dziennikarskie odbyły się w dniach 14-19 kwietnia w Nasutowie pod Lublinem.

Podczas kilkudniowego szkolenia uczestnicy mieli okazję poznać techniki pracy w radiu, fotografii oraz przy kamerze. Grupa radiowa, prowadzona przez Magdalenę Grydniewską z Polskiego Radia Lublin, ćwiczyła tworzenie materiałów i audycji radiowych. Adepti fotografii trenowali robienie zdjęć pod okiem Wojciecha Jargiło z «Gazety Wyborczej» i «Kuriera Lubelskiego». Z kolei uczestnicy warsztatów wideo tworzyli własne nagranie filmowe, a pomagała im w tym operatorka, reżyserka, dziennikarka i producentka filmowa, Dorota Nowakowska. Każda grupa miała za zadanie stworzyć materiał, który zaprezentuje pozostałym na koniec spotkania.

Oprócz zajęć stacjonarnych w Nasutowie, uczestnicy odbyli także ćwiczenia terenowe w Lublinie. Grupa fotograficzna robiła zdjęcia Starego Miasta, radiowcy montowali materiał w siedzibie Polskiego Radia, a zespół wideo nagrywał film z wypowiedziami mieszkańców Koziego Grodu. Niemal wszystkich urzekło piękno Lublina, choć pogoda nie sprzyjała pracy na mieście. Długie, wiosenne wieczory służyły odpoczynkowi i wzajemnemu poznaniu. Nie zabrakło wspólnego, polsko-ukraińskiego karaoke, ogniska oraz debaty na temat aktualnej sytuacji na Ukrainie.

Młodzi ludzie z żalem opuszczali Nasutów, w którym spędzili owocny tydzień. Polacy i Ukraińcy, prócz cennych umiejętności, wynieśli ze sobą nowe znajomości, którym sprzyjały wieczory integracyjne, a także wspólna praca i zabawa. Spotkanie miało jeszcze jedną zaletę – pomogło pozbyć się krzywdzących stereotypów na temat sąsiadów. Uczestnicy szkolenia wyrazili chęć ponownego spotkania, a okazała nadarzy się już we wrześniu na Forum Ekonomicznym Młodych Liderów w Nowym Sączu. Każdy, kto

wziął udział w warsztatach, otrzymał akredytację dziennikarską na tę imprezę.

Przedsięwzięcie zorganizowała lubelska organizacja Nowy Staw wraz z Fundacją Współpracy Polsko-Niemieckiej. W szkoleniu wzięło udział dziewiętnaście osób z Polski i Ukrainy. Warunkiem uczestnictwa w warsztatach było posiadanie doświadczenia dziennikarskiego oraz znajomości języka polskiego.

Agnieszka BĄDER
Foto: Wojciech JARGIŁO

Майстер-класи з важливих справ

Радіо, відео, фотографія. В таких тематичних групах навчалися молоді люди з Польщі та України. Майстер-класи для журналістів відбулися 14–19 квітня в Насутові під Любліном.

власні відеозаписи, в чому їм допомагала оператор, режисер, журналіст і продюсер Дорота Новаковська. Кожна група мала завдання створити матеріал, який наприкінці зустрічі повинна була представити іншим учасникам.

Окрім стаціонарних занять у Насутові, учасники провели також польові навчання в Любліні. Група фотографів робила знімки Старого міста, представники радіо проводили монтаж на «Польському радіо», а команда відеомайстрів знімала фільм, опитуючи жителів міста. Практично всіх вразила краса Любліна, хоча погода не сприяла роботі. Упродовж довгих весняних вечорів учасники відпочивали та знайомилися один з одним. Не бракувало також спільного польсько-українського караоке, вогнища та дискусій щодо нинішньої ситуації в Україні.

Молоді люди з жалем залишали Насутів, де провели результативний тиждень. Поляки та українці, окрім отримання цінних вмій, завели нові знайомства, яким сприяли інтеграційні вечори, а також спільна робота й відпочинок. Зустріч мала ще одну перевагу – вона допомогла позбутися шкідливих стереотипів на тему сусідства. Учасники навчання висловили побажання знову зустрітись. Така можливість з'явиться вже у вересні під час Економічного форуму молодих лідерів у Новому Сончі. Кожен, хто брав участь у майстер-класах, отримав акредитацію журналіста на цей захід.

Навчання організувало люблінське товариство «Новий Став» разом із Fundacją Współpracy Polsko-Niemieckiej. У заході взяли участь дев'ятнадцять осіб із Польщі та України. Умовою участі в майстер-класах був журналістський досвід та знання польської мови.

Агнешка БОНДЕР
Фото: Войцех ЯРГІЛО

Dialog poprzez sztukę

W dniach 16–19 kwietnia odbyły się Polsko-Ukraińskie Spotkania Mistrzów Słowa. Tegoroczny wspólny finał lustrzanych konkursów: X Ogólnopolskiego Konkursu Poezji i Prozy Ukraińskiej i VIII Konkursu Recytatorskiego Polskiej Poezji i Prozy dla mieszkańców Ukrainy zorganizowano w Łucku.

Ceremonia otwarcia odbyła się 17 kwietnia w Teatrze Lalek, gdzie uczestników powitali patroni konkursu. Później miało miejsce spotkanie z ukraińskim pisarzem Tarasem Prochaśką, którego moderatorem był recytator, dziennikarz Polskiego Radia «Lublin» Jarosław Zoń. Pokazano także monodram «Od przodu i od tyłu», inspirowany powieścią Karola Zbyszewskiego «Niemcewicz od przodu i tyłu».

Konsul Generalny RP w Łucku Beata Brzywczy podczas ceremonii otwarcia powiedziała: «Mam przyjemność zainauguować Polsko-Ukraińskie Spotkania Mistrzów Słowa. Jest to kolejny konkurs, do którego eliminacje odbyły się w Polsce i na Ukrainie. Projekt ten przyczynia się do rozwoju polsko-ukraińskich stosunków kulturalnych. Język jest nośnikiem treści i emocji, które chcemy przekazać. Dźwięki składają się w litery, słowa, wypowiedzi, te z kolei – w zdania, a następnie – w poematy... Język jest również narzędziem wzajemnego poznawania się oraz nośnikiem odmienności ludzi, którzy nas otaczają. Poprzez język uczymy się innej kultury, pogłębiając wiedzę z historii różnych narodów, odczuwamy smaki nieznanego nam kuchni egzotycznych... Nie mogę nie cieszyć się z powiększenia grupy osób zainteresowanych głębszym poznaniem naszego kraju, jego współczesności i przeszłości, kultury i sztuki. Cieszy też to, że co roku zainteresowanie konkursem nie zmniejsza się po obu stronach granicy».

Kierownik Wydziału Kultury Rady Miasta Tatiana Hnatiw zabierając głos podkreśliła, że «wielu młodych ludzi spotyka się w Łucku i za pomocą poezji i sztuki prowadzi dialog na temat kultury narodów Ukrainy i Polski. W tym jest wielka przyszłość dla naszych dwóch narodów». Zaznaczyła również, że pomimo trudnej sytuacji na Ukrainie, zapotrzebowanie na sztukę słowa i jego twórczą ekspresję jest zawsze aktualne: «To spotkanie jest kolejnym dowodem, że właśnie kultura i sztuka są ważnymi narzędziami dialogu i porozumienia». Pod koniec wyraziła nadzieję, że następne Polsko-Ukraińskie Spotkania Mistrzów Słowa odbędą się również w Łucku, ale pod pokojowym ukraińskim niebem.

18 kwietnia w Pałacu Kultury miasta Łucka odbył się koncert galowy «Ukraina i Polska, słowem pisane», na którym wystąpił Zespół

Pracowni Piosenki Literackiej Miejskiego Domu Kultury w Dęblinie pod kierownictwem Michała Pastuszaka oraz wręczono nagrody i dyplomy zwycięzcom konkursu recytatorskiego.

Wśród uczestników z Ukrainy zwycięzcami zostali: Władysław Melnyk (I nagroda), Olga Wengerec (II nagroda) oraz Mychajło Barakow (III nagroda). Wśród polskich uczestników – I nagroda – tytuł Mistrza Słowa – Yevhenii Harkusha – Lublin, II nagroda – Witalia Sosnowska – Lublin, III nagroda – Danuta Naugolnyk – Lublin. Nagrodami jury zostali wyróżnieni też Jurij Dmytruk, Julia Borzun, Klara Frakała i Martyna Zięba. Wyróżnienie specjalne publiczności otrzymała mieszkanka Połtawy Nina Makucha.

Nagrodami za wkład w rozwój współpracy Polski i Ukrainy w zakresie twórczości, promowanie języka sąsiedniego państwa wymienili się organizatorzy Polsko-Ukraińskich Spotkań Mistrzów Słowa.

Zwycięzców wytypowali jurorzy: polonistka, pedagog techniki i kultury języka Grażyna Matyszkiewicz, ukraiński pisarz, dziennikarz i tłumacz Taras Prochaśko, polska aktorka teatralna i filmowa Barbara Prokopowicz.

Organizatorami Polsko-Ukraińskich Spotkań Mistrzów Słowa są Dział Edukacji Kulturalnej Centrum Kultury w Lublinie, Centrum Europy Wschodniej UMCS w Lublinie, Pałac Kultury w Łucku Stowarzyszenie Współpracy Polska-Wschód, Towarzystwo Kultury Polskiej na Wołyniu im. Tadeusza Kościuszki, Wojewódzki Ośrodek Kultury w Lublinie, Wołyński Instytut Ekonomii i Zarządzania w Łucku, Wydział Kultury Rady Miasta Łuck, Wydział Kultury i Wydział Oświaty Urzędu Miasta Lublin, Zakład filologii ukraińskiej UMCS w Lublinie. Przedsięwzięcie odbyło się pod patronatem: Konsula Generalnego Ukrainy w Lublinie Wasyla Pawluka, Konsula Generalnego RP w Łucku Beaty Brzywczy, Marszałka Województwa Lubelskiego Krzysztofa Hetmana, Mera Miasta Łucka Mykoły Romaniuka, Prezydenta Miasta Lublina Krzysztofa Żuka i Lubelskiego Kuratora Oświaty Bogdana Wagniera. Konkurs odbył się dzięki wsparciu finansowemu Konsulatu Generalnego RP w Łucku.

Olga SZERSZEN

Спілкування мовою мистецтва

16–19 квітня відбулися Польсько-українські зустрічі майстрів слова. У Луцьку пройшов цьогорічний об'єднаний фінал двох дзеркальних декламаторських конкурсів: X Загальнопольського декламаторського конкурсу української поезії і прози та VIII Декламаторського конкурсу польської поезії і прози для мешканців України.

Урочисте відкриття зустрічей відбулося 17 квітня у Волинському академічному обласному театрі ляльок, де присутніх привітали патрони конкурсів. Пізніше мали місце зустрічі з українським письменником Тарасом Прохаськом, модератором якої був декламатор, радіо-журналіст польського радіо «Люблін» Ярослав Зонь, та монодрама «Спереду і ззаду», побудована на основі роману Кароля Збішевського «Немцевич спереду і ззаду».

Генеральний консул РП у Луцьку Беата Бживчи на відкритті заходу зазначила: «Я маю велику приємність бути частинкою конкурсу Польсько-українські зустрічі майстрів слова. Це черговий конкурс, відбіркові етапи якого відбувалися в Польщі й в Україні. Він сприяє розвитку польсько-українських культурних відносин. Мова є носієм змісту та емоцій, які ми хочемо передати. Звуки складаються в букви, слова, вислови, вони ж – у речення, а потім – у поеми... Мова – це також знаряддя пізнання один одного, вивчення інакшості людей, які нас оточують. Завдяки мові ми пізнаємо іншу культуру, заглиблюємося в історію різних народів, відчуваємо невідомі для нас смаки екзотичної кухні... Я не можу не радіти збільшенню групи осіб, зацікавлених глибшим пізнанням нашої країни, її сучасності й минулого, культури та мистецтва. Тішить також те, що з року в рік зацікавлення цим конкурсом з обох боків кордону не зменшується».

Керівник управління культури Луцької міської ради Тетяна Гнатів у своєму чергу сказала, що «так багато молодих людей зустрічаються в Луцьку і мовою поезії, мовою мистецтва ведуть діалог про культури народів України та Польщі. В цьому – велике майбутнє наших обох народів». Відзначила також, що, незважаючи на складну ситуацію в Україні, потреба в мистецтві слова і в його творчому вираженні завжди актуальна: «Ця зустріч є ще одним підтвердженням того, що саме культура та мистецтво є важливим інструментом для діалогу і взаєморозуміння». Насамкінець вона висловила надію, що наступні Польсько-українські зустрічі майстрів слова теж відбудуться в Луцьку, але вже під мирним українським небом.

18 квітня в Палаці культури міста Луцька був гала-концерт «Україна та Польща, написані словом», на якому виступила група Лаборато-

рії літературної пісні з Миського будинку культури в Дембліні під керівництвом Міхала Пастушака, а також вручили нагороди і грамоти призерам декламаторського конкурсу.

Так, серед українських учасників переможцями стали Владислав Мельник (1 місце), Ольга Венгерек (2 місце) та Михайло Барак (3 місце). Серед учасників із Польщі – Євгеній Харкуша (1 місце), Віталія Сосновська (2 місце) й Данута Наугольник (3 місце). Також журі відзначили нагородами Юрія Дмитрука, Юлію Борзун, Клару Фракалу та Мартину Зембу. Особливу ж відзнаку публіки отримала мешканка Полтави Ніна Макуха.

Обмінялися нагородами-подяками за вагомий внесок у розвиток творчих зв'язків України та Польщі, сприяння популяризації мови країни-сусідки й організатори Польсько-українських зустрічей майстрів слова.

Визначили переможців представники журі: полоніст, педагог техніки та культури мови Гражина Матишкевич, український письменник, перекладач і журналіст Тарас Прохасько, польська акторка театру й телебачення Барбара Прокопович.

Організував проведення Польсько-українських зустрічей майстрів слова культурно-освітній відділ Центру культури в Любліні разом із Центром Східної Європи УМКС в Любліні, Палацом культури в Луцьку, Товариством співпраці «Польща – Схід», Товариством польської культури імені Тадеуша Костюшка в Луцьку, Українським товариством, Воєводським центром культури в Любліні, Волинським інститутом економіки і менеджменту в Луцьку, управлінням культури Луцької міської ради, відділом культури Люблінського міського управління, відділом освіти Люблінського міського управління та Кафедрою української філології УМКС в Любліні. Захід відбувся під патронатом Генерального консула України у Любліні Василя Павлюка, Генерального консула РП у Луцьку Беати Бживчи, Маршалка Люблінського воєводства Кшиштофа Гетмана, Луцького міського голови Миколи Романюка, Президента міста Любліна Кшиштофа Жука, Люблінського куратора освіти Богдана Вagniera. Конкурс відбувся завдяки фінансовій підтримці Генерального консульства РП у Луцьку.

Ольга ШЕРШЕНЬ

10 lat wspólnej tradycji

Podczas Polsko-Ukraińskich Spotkań Mistrzów Słowa «Monitor Wołyński» poprosił organizatorów o kilka słów na temat działalności Centrum Kultury w Lublinie i o początkach konkursu recytatorskiego, który swym zasięgiem ogarnął całą Polskę i Ukrainę. Oto co powiedziała na ten temat pani Anna Krawczyk – kierownik Działu Edukacji Kulturalnej Centrum Kultury w Lublinie.

Anna Krawczyk: Nasz dział zajmuje się edukacją kulturalną, czyli przygotowaniem młodych ludzi do odbioru, ale też i prezentacji sztuki w różny sposób i na różnym poziomie. Pracujemy z dziećmi, młodzieżą, studentami, jak również z seniorami. Teatr, słowo, dźwięk – to podstawa naszej działalności.

Organizujemy też konkursy recytatorskie o różnej tematyce. Między innymi, jednym z konkursów jest Ogólnopolski Konkurs Poezji i Prozy Ukraińskiej. W tym roku przypada jego jubileuszowa 10. edycja. Dziesięć lat temu, wspólnie z p. Grzegorzem Kuprianowiczem, Kanclerzem Europejskiego Kolegium Polskich i Ukraińskich Uniwersytetów, prezesem Towarzystwa Ukraińskiego, z którym współpracuję w Lublinie, pomyśleliśmy sobie, a działaliśmy wówczas w różny sposób, propagując kulturę ukraińską, że można byłoby zorganizować taki konkurs. I stało się. Pierwszy konkurs literatury ukraińskiej objął swoim zasięgiem województwo lubelskie. Był skierowany do Polaków, żeby propagować literaturę ukraińską. Można było brać w nim udział mówiąc w języku polskim i ukraińskim.

MW: To znaczy, że w Polsce istnieje zapotrzebowanie na literaturę ukraińską?

A. K.: Prawdę mówiąc, 10 lat temu, mieliśmy mniej literatury tłumaczonej, mniej się też o niej mówiło, więc dzięki konkursowi nastąpiła jej naturalna popularyzacja. Przez lata staramy się tak dobierać grono gości, że co roku zapraszamy do jury kogoś z pisarzy, poetów, redaktorów ukraińskich, aktywnie działających na polu szeroko pojętej kultury. Na pierwszych spotkaniach naszym gościem był pisarz p. Oksandr Irwanec.

MW: Kiedy padł pomysł zorganizowania konkursu na Ukrainie?

A. K.: Od początku moim marzeniem było, aby zorganizować taki lustrzany konkurs na Ukrainie. I dwa lata później znalazły się osoby chętne, które wsparły mój pomysł. Była to Natalia Katrencikova i Sofija Muliar z Wołyńskiego Instytutu Ekonomii i Zarządzania w Łucku. W pierwszym roku organizacji konkursu, właśnie ich szkoła udzieliła nam gościny. Dzięki uprzejmości Rektora p. Artura Horbowego, Konkurs Poezji i Prozy Polskiej na Ukrainie odbył się w Łucku. Zainteresowanie konkursem jest olbrzymie. Szybko zrodził się pomysł, aby po eliminacjach w Polsce i na Ukrainie zrobić wspólny finał. I ten finał nazwaliśmy Polsko-Ukraińskie Spotkania Mistrzów Słowa. Myślę, że to jest ta cała idea, by w obu konkursach można mówić w języku polskim i ukraińskim – na Ukrainie uczestnicy

recytują literaturę polską, a w Polsce – ukraińską. Dla nas było bardzo ważne, że to mogą mówić Ukraińcy, może posiadający jakieś korzenie polskie, bądź znający język polski. Ale też zależało nam na tym, że tu przywozimy literaturę po polsku i ci co potrafią, to czytają i mówią literaturę współczesną. A dzięki temu młodzież ma możliwość poznania współczesnych pisarzy i poetów.

MW: Polska i ukraińska szkoły deklamacji różnią się między sobą?

A. K.: Oprócz tego, że propagujemy literaturę, to mamy jakby dwie szkoły recytacji. U nas mówi się, że recytujemy, bądź po prostu mówimy wierszem, natomiast na Ukrainie istnieje szkoła deklamacji. To są dwie odrębne umiejętności. W związku z tym organizujemy wspólne warsztaty recytatorskie prowadzone przez aktorów czy instruktorów zajmujących się kulturą żywego słowa zarówno z Polski, jak i z Ukrainy. Chodzi o to, by młodzi artyści zrozumieli jak mówić dobrze literaturę, jak powiedzieć, żeby przekazać emocje zawarte w utworze. A jest to trudna sztuka. Młodzież po eliminacjach w Łucku, przyjeżdżała do Lublina, przez wiele lat, na wspólne spotkania Mistrzów Słowa. Tu mieliśmy wspólne warsztaty, czyli pracę nad techniką mówienia i techniką prezentacji tekstu na scenie. To cenne doświadczenia, bo ta nauka działa w obie strony – wspólne spotkania młodzieży przybliżają jej to, jak trzeba rozumieć tę literaturę.

Rozmawiał Walenty WAKOLUK

10 років спільної традиції

Під час Польсько-українських зустрічей майстрів слова «Волинський монітор» попросив організаторів розповісти про діяльність Центру культури в Любліні та про початок декламаторського конкурсу, що за своїми масштабами охопив усю Польщу та Україну. Ось що відповіла Анна Кравчик – керівник відділу культурної освіти Центру культури в Любліні.

редакторів, котрі активно працюють на полі культури в широкому значенні цього слова. Наприклад, на перших зустрічах нашим гостем був Олександр Ірванець.

ВМ: Коли виникла ідея організувати конкурс в Україні?

A. K.: Із самого початку мою мрією було організувати такий дзеркальний конкурс в Україні. І через два роки знайшлися особи, котрі підтримали мою ідею. Це були Наталія Катренчикова та Софія Муляр із Волинського інституту економіки та менеджменту. Перший рік організації конкурсу нас прийняв у себе саме їхній навчальний заклад. Завдяки люб'язності ректора Артура Горбового Конкурс польської поезії та прози в Україні пройшов у Луцьку. Зацікавлення конкурсом було величезне. Швидко народилася ідея, щоб після відбору в Польщі та Україні зробити спільний фінал. І такий фінал ми назвали Польсько-українськими зустрічами майстрів слова. Думаю, що в цьому суть цієї ідеї, щоб в обох конкурсах можна було говорити польською й українською мовами: в Україні учасники декламують польську літературу, а в Польщі – українську. Для нас було дуже важливо, що в конкурсі можуть брати участь українці, можливо, ті, котрі мають якесь польське коріння або знають польську мову. Але нам було також важливо, що ми привозимо сюди польськомовні книги й ті, хто може, читають і декламують сучасну літературу. Завдяки цьому молодь має можливість ознайомитися із сучасними прозаїками та поетами.

ВМ: Польська та українська декламаторські школи відрізняються одна від одної?

A. K.: Окрім того, що ми пропагуємо літературу, ми маємо дві декламаторські школи. У нас кажуть, що ми читаємо чи просто говоримо віршем, а в Україні існує декламаторська школа. Це два окремі вміння. У зв'язку із цим організуємо спільні декламаторські майстер-класи, які ведуть актори або інструктори як із Польщі, так і з України, що займаються культурою живо-го слова. Йдеться про те, щоб молоді артисти зрозуміли, як добре відтворювати літературу, щоб передати емоції, присутні у творі. Це важке мистецтво. Молодь після відбору в Луцьку приїжджала до Любліна упродовж багатьох років на спільні зустрічі майстрів слова. Там проводили спільні майстер-класи, тобто роботу над технікою мовлення та технікою презентації тексту на сцені. Це цінний досвід, бо навчання діє в обидві сторони – спільна зустріч молоді показує їй те, як треба розуміти цю літературу.

Розмовляв Валентин ВАКОЛЮК

Оголошення про Карту Поляка

Упрzejmie informujemy, że w dniach, w których będzie odbywał się z dyżur konsularny wTarnopolu (13.05.2015, 10.06.2015, 08.07.2015, 12.08.2015, 09.09.2015, 14.10.2015, 18.11.2015) nie będzie wydawania Kart Polaka wKonsulacie Generalnym RP w Łucku. Tego dnia konsul będzie wydawał Karty Polaka wTarnopolu.

luck.msz.gov.pl

Повiдомляемо, що в ті дні, коли відбуватиметься консульське чергування в Тернополі (13.05.2015, 10.06.2015, 08.07.2015, 12.08.2015, 09.09.2015, 14.10.2015, 18.11.2015), в Генеральному консульстві РП у Луцьку не видаватимуть Карт Поляка. У цей день консул буде видавати Карти в Тернополі.

luck.msz.gov.pl

У Луцьку представили «Єдиний квиток» Волинського краєзнавчого музею. Він коштує 20 грн для дорослих і 10 грн для дітей та дає можливість відвідати протягом 7 днів також Художній музей, Музей волинської ікони та Музей історії Луцького братства.

.....

W Łucku zaprezentowano «Jeden bilet» Wołyńskiego Muzeum Krajoznawczego. Kosztuje on 20 hrywien dla dorosłych i 10 hrywien dla dzieci. Pozwala na zwiedzanie w ciągu 7 dni także Muzeum Artystycznego, Muzeum Ikony Wołyńskiej i Muzeum Historii Łuckiego Bractwa.

Діти лучан та переселенців посадили в центральному парку Луцька липи. Акцію «Алея єдності» провела громадська організація «Переселенці Криму та Донбасу».

.....

Dzieci łucczan i przesiedleńców posadziły w centralnym parku miasta lipy. Akcja «Aleja Jedności» została zorganizowana przez organizację pozarządową «Przesiedleńcy z Krymu i Donbasu».

Делегації із Замостя та Жешува ознайомилися із ходом будівельних робіт у Луцькому зоопарку. Візит відбувся в рамках реалізації спільного проекту, що передбачає модернізацію зоопарків у Замості та Луцьку, а також опрацювання концепції створення рекреаційної зони в Жешуві.

.....

Delegacje z Zamościa i Rzeszowa zapoznały się z tym, jak przebiegają prace budowlane w Łuckim Zoo. Wizyta odbyła się w ramach realizacji wspólnego projektu przewidującego modernizację ogrodów zoologicznych w Zamościu i Łucku, oraz opracowanie koncepcji utworzenia strefy rekreacji w Rzeszowie.

На історичному факультеті ЧНУ імені Лесі Українки відбулася Міжнародна конференція «Урок історії. Використання пам'яті про злочини II світової війни в сучасній інформаційній війні».

.....

Na Wydziale Historii Uniwersytetu Wschodnioeuropejskiego w Łucku odbyła się konferencja międzynarodowa «Lekcja historii. Wykorzystanie pamięci o zbrodniach II wojny światowej we współczesnej wojnie informacyjnej».

У Луцьку реалізовуватимуть пілотний проект, що передбачатиме пероральну вакцинацію безпритульних тварин.

.....

W Łucku zostanie zrealizowany projekt pilotażowy przewidujący szczepienia doustne bezdomnych zwierząt.

Zmarł w takiej Polsce, w jakiej chciał – wolnej

Помер у такій Польщі, в якій хотів, – вільній

Profesor Władysław Bartoszewski nie żyje. Zmarł nagle 24 kwietnia 2015 roku. Kilka dni wcześniej, 19 kwietnia, przemawiał jeszcze przed Pomnikiem Bohaterów Getta na Muranowie podczas 72. rocznicy powstania w warszawskim getcie.

Jego śmierć to wielka strata dla Polski i Europy, bowiem odszedł od nas Człowiek Wielki, Człowiek honoru, zasad i wartości oraz żarliwy patriota. Premier RP Ewa Kopacz powiedziała o Nim, że: «Służył Polsce, Bogu i drugiemu człowiekowi».

W swoim życiu doświadczył tak wiele, że można byłoby tymi przeżyciami obdarować parę osób, a z jego biografii «wykroić kilka życiorysów». Był więźniem Auschwitz, żołnierzem Armii Krajowej, działaczem Polskiego Państwa Podziemnego i uczestnikiem Powstania Warszawskiego. Po wojnie zainteresowała się nim bezpieka na tyle skutecznie, że przesiedział kilka lat za kratami skazany za szpiegostwo. W marcu 1955 r. Najwyższy Sąd Wojskowy uznał, że Władysław Bartoszewski został niesłusznie skazany.

Mimo tragicznych doświadczeń wojennych, nie stał się więźniem historii. To on, były więzień Auschwitz, który tyle wycierpiał z rąk Niemców, większość swojego życia poświęcił na rzecz pojednania polsko-niemieckiego. Traktował doświadczenia historyczne jako pomost i wskazówkę na jutro i na pojutrze. Niemiecka gazeta «Die Welt» odnotowała, że prof. Bartoszewski był «autorem kilku książek o stosunkach Polaków, Żydów i Niemców», które powstawały, «by pomagać tym narodom we wzajemnym przebaczeniu».

Profesor Bartoszewski był wspaniałym kronikarzem, który przeniósł pamięć o pokoleniu Kolumbów do XXI wieku. Napisał ponad 40 książek i blisko 1,5 tys. artykułów. We wspomnieniach osób, którzy z nim współpracowali, znali czy mieli w jakikolwiek sposób do czynienia, czy to osobiście, czy poprzez media lub słowo pisane, wyłania się obraz «jednego z najwybitniejszych mężów stanu, jakich w ostatnich dekadach miała Rzeczpospolita» (to słowa Piotra M.A.

Cywińskiego, dyrektor Muzeum Auschwitz).

Odszedł świadek historii XX wieku. Zostaje po Nim pamięć, książki, słowa i najważniejsze przesłanie, że: «Warto być przyzwoitym». Ale Profesor Władysław Bartoszewski pozostawia nam – Polakom – również do odrobienia niezwykle trudną lekcję: z przebaczenia i pojednania.

Pogrzeb Władysława Bartoszewskiego odbędzie się 4 maja w Archikatedrze św. Jana Chrzciciela. Zmarły zostanie pochowany na cmentarzu na Powązkach Wojskowych.

Jadwiga DEMCZUK,
nauczyciel skierowany do pracy dydaktycznej za granicą
przez Ośrodek Rozwoju Polskiej Oświaty za Granicą

Не стало професора Владислава Бартошевського. Помер 24 квітня 2015 р. Кількома днями раніше, 19 квітня, ще виголошував промову перед Пам'ятником героїв гетто на Муранові під час вшанування 72-ї річниці повстання у Варшавському гетто.

шпигунство. У березні 1955 р. Верховний військовий суд визнав, що Владислава Бартошевського було засуджено несправедливо.

Не зважаючи на трагічний військовий досвід, він не став в'язнем історії. Саме він, колишній в'язень «Аушвіца», котрий стільки витерпів від німців, більшість свого життя присвятив польсько-німецькому поєднанню. Трактуював свій історичний досвід як міст і вказівку на завтрашній та післязавтрашній дні. Німецька газета «Die Welt» повідомила, що професор Бартошевський був «автором кількох книжок про відносини поляків, євреїв та німців», котрі повставали, щоб «допомагати цим народам взаємно пробачати».

Професор Бартошевський був чудовим літописцем, котрий переніс у XXI ст. пам'ять про покоління Колумбів. Написав понад 40 книжок і приблизно 1,5 тис. статей. У спогадах осіб, котрі з ним співпрацювали, знали його або коли-небудь із ним зустрічалися, особисто, за допомогою мас-медіа чи писаного слова, виокремлюється образ «одного з найвидатніших державних діячів, котрих впродовж останніх десятиліть мала Польща» (це слова Пьотра Цивінського, директора Державного музею «Аушвіц-Біркенау» в Освенцимі).

Відійшов свідок історії XX ст. Після нього залишаються пам'ять, книги, слова та найважливіше послання: «Варто бути порядним». Однак професор Владислав Бартошевський залишає нам також надзвичайно важкий урок – із пробачення та поєднання.

Похорон Владислава Бартошевського відбудеться 4 травня в Кафедральному соборі Святого Яна Хрестителя. Померлий буде похований на Військовому кладовищі «Повонзки».

Ядвіга ДЕМЧУК,
учителька польської мови, скерована в Україну
Осередком розвитку польської освіти за кордоном

O Giedroyciu w Ostrogu

15 kwietnia 2015 roku w Akademii Ostrogskiej uroczyste otwarto wystawę «Jerzy Giedroyc i jego sprawa. Dorobek biblioteki Kultury».

Wystawa, została opracowana i przygotowana przez Instytut Polski i Fundację «Kultury Paryskiej» (www.kulturaparyska.com), dzięki wsparciu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP. Konsulat Generalny RP w Łucku zorganizował dwie prezentacje tej wystawy: w Łucku od 1 do 14 kwietnia 2015 roku oraz w Ostrogu od 15 kwietnia do 11 maja 2015.

Wystawę w Ostrogu uroczystie otworzył rektor Akademii Ostrogskiej – prof. Ihor Pasicznyk, który przed zgromadzonymi pracownikami naukowymi i studentami wygłosił niezwykle interesujący wykład o środowisku Kultury Paryskiej, m.in. w kontekście dorobku Instytutu Literackiego, kierowanego latami przez Jerzego Giedroycia, jego intelektualnego i politologicznego przesłania aktualnego dziś dla naszej części Europy. W wystąpieniu zarówno

pana rektora, jak i prorektora – prof. Petro Kraliuka, pojawiły się szczególne wątki współpracy Giedroycia i z ukraińskimi intelektualistami przebywającymi na emigracji, którzy zaproszeni przez Redaktora aktywnie uczestniczyli w wielkim dyskursie, rozpoczętym jeszcze w latach 50. XX wieku, dotyczącym przyszłości Europy Środkowo-Wschodniej i w ogóle przyszłego kształtu Europy po rozpadzie ZSRR. Do czołówki owej grupy intelektualistów należał m.in. Bohdan Osadczuk. Obaj profesorowie podkreślili doniosłość trudnego zadania, jakiego podjęto się grono intelektualistów Kultury Paryskiej. Zadania reprezentowania narodów, ujarzmionych przez Rosję sowiecką, reprezentowania w ówczesnym wielkim dialogu w wolnej Europie.

luck.msz.gov.pl

Про Гедройця в Острозі

15 квітня 2015 в НУ «Острозька Академія» відбулося урочисте відкриття виставки «Єжи Гедройць і його sprawa. Dorobek biblioteki «Культури».

Виставку опрацювали та підготували Польський інститут та фонд «Паризької культури» (www.kulturaparyska.com) за підтримки Міністерства культури та національної спадщини Республіки Польща. Генеральне консульство РП у Луцьку організувало дві презентації виставки: з 1 до 14 квітня 2015 р. виставку можна було відвідати в Луцьку та з 15 квітня до 11 травня – в Острозі.

Виставку в «Острозькій академії» урочисто відкрив ректор Ігор Пасічник. Перед присутніми науковцями та студентами він виголосив дуже цікаву лекцію про середовище паризької «Культури», зокрема, в контексті dorobku Літературного інституту, на чолі котрого протягом багатьох років стояв Єжи Гедройць, його інтелектуального та політичного спадку, який і сьогодні залишається актуальним у нашій час-

тині Європи. У своїх виступах ректор Ігор Пасічник та проректор Петро Крالیук розповіли про особливості співпраці Гедройця з українськими інтелектуалами, що перебували в еміграції. На запрошення редактора вони брали активну участь у великому дискурсі, який зародився ще в 50-х рр. XX ст. і стосувався майбутнього Центрально-Східної Європи та загалом майбутнього Європи після розпаду СРСР. До найвідоміших українських інтелектуалів належав, наприклад, Богдан Осадчук. Обидва професори підкреслили значущість важкого завдання, яке взялася виконувати інтелігенція, що співпрацювала з паризькою «Культурою», – завдання представляти в тогочасному великому європейському діалозі народи, поневолені Радянською Росією.

luck.msz.gov.pl

Panu Stanisławowi Rzeczkowskiemu

Prezesowi Towarzystwa Kultury Horochowszczyzny im. J. Słowackiego w Beresteczku

wyrazy współczucia z powodu śmierci **Żony**

składają
Konsul Generalny RP w Łucku
oraz pracownicy Konsulatu Generalnego RP w Łucku

Panu Stanisławowi Rzeczkowskiemu

wyrazy kondolencji w trudnym czasie po śmierci

Żony

przekazują Zarząd
i członkowie Stowarzyszenia Kultury Polskiej im. Ewy Felińskiej na Wołyniu

Do Tarnopola już nie przyjedzie

26 marca na cmentarzu w Zabrzu Biskupicach pożegnaliśmy majora Czesława Blicharskiego, wielkiego Syna Ziemi Tarnopolskiej, Człowieka Niezłomnego, Człowieka, którego życie było tak bogate i niezwykle, że mógłby powstać niejeden film o Jego losach.

Czesław E. Blicharski urodził się 5 lipca 1918 w Tarnopolu, zmarł 21 marca 2015 w Zabrzu. Swoją edukację rozpoczął w Tarnopolu, później studiował prawo na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie, a potem wybuchła wojna.

W marcu 1940 r. przy próbie przedostania się na Węgry, razem z trzema braćmi został aresztowany przez NKWD. Znalazł się w okolicach Workuty, gdzie pracował przy wyrębie lasu. W październiku 1942, na mocy układu Sikorski – Majski trafił do tworzącej się armii Andersa. W 1942 r. jest już w Wielkiej Brytanii, gdzie przechodzi szkolenie dla załóg powietrznych, a następnie w 1943 w Kanadzie, gdzie ze stopniem sierżanta Royal Air Force ukończył kurs bombardierów. Po powrocie do Anglii został wcielony do 300 Dywizjonu Bombowego «Ziemi Mazowieckiej». Brał udział w bombardowaniach Drezna, Dortmundu, Norymburgii i Kilonii, a także alpejskiej kwatery Hitlera.

Po wojnie został w Anglii, gdzie dokończył studia na Uniwersytecie w Oxfordzie. Wahał się, czy wracać do kraju, wiedział, tak jak i inni, że do Tarnopola nie może wrócić, wobec tego, za namową braci wyjechał do Argentyny, a potem Urugwaju, gdzie robił karierę w amerykańskiej korporacji. Dorobił się nawet majątku, ale wszystko to zostawił braciom i w 1956 r. wrócił do swojej tarnopolskiej ukochanej, która przez 16 lat wiernie na niego czekała.

Życie w PRL-u nie było usłane różami, prawnik, władający kilkoma językami nie mógł znaleźć pracy, w końcu został referentem na

kopalni. Po przejściu w 1978 r. na wcześniejszą emeryturę razem z żoną Kaziurą, jak ją nazywał, oraz córką Bożeną powrócił do Tarnopola w swojej działalności. To on zapoczątkował coroczne zjazdy byłych mieszkańców Ziemi Tarnopolskiej, apelował podczas nich o zbieranie i przekazywanie mu pamiątek i materiałów na temat Tarnopola. Owocem tego było dziesięć książek poświęconych miastu, jego historii, kulturze i ludziom. W latach 90-tych Czesław Blicharski przekazał swoje zbiory Bibliotece Jagiellońskiej, a zgromadził tego dwie ciężarówki. Obecnie Archiwum Rodziny Blicharskich jest przechowywane, porządkowane i opracowywane przez Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego w Krakowie.

Majora pochowano z honorami wojskowymi, przy dźwiękach Mazurka Dąbrowskiego i piosenek legionowych. Nad grobem zabrzmiała salwa honorowa.

Dla nas, Tarnopolan rozrzuconych po całej Polsce, odejście Czesława Blicharskiego to niepowetowana strata, ale mamy w pamięci Jego wezwanie, aby nie zapominać o swojej Małej Ojczyźnie i tę pamięć przekazać naszym dzieciom, wnukom i prawnukom. Obyśmy mogli temu sprostać.

Anna MADEJ,
Klub Tarnopolan przy TMLiKPW w Krakowie
Piotr FRYZ,
Polskie Towarzystwo Kulturalno-Oświatowe w Tarnopolu

До Тернополя вже не приїде

26 березня на кладовищі в Забжу Біскупіцах ми попрощалися з майором Чеславом Бліхарським, великим сином тернопільської землі, незламним чоловіком, людиною з бронзи, життя якого було настільки багатим, що можна було створити не один фільм про його долю.

Чеслав Е. Бліхарський народився 5 липня 1918 р. в Тернополі, помер 21 березня 2015 р. у Забжу. Школу закінчив у Тернополі, пізніше навчався на юридичному факультеті в Університеті Яна Казімежа у Львові, далі – війна.

У березні 1940 р. під час спроби потрапити в Угорщину разом із трьома братами був арештований органами НКВС. Опинився в околицях Воркути, де працював на вирубці лісу. У жовтні 1942 р. з огляду на договір Сікорського–Майського потрапляє до новоствореної армії Андерса. У 1942 р. опиняється вже у Великобританії, де проходить навчання для льотних екіпажів, а згодом, у 1943 р., – в Канаді, де у званні сержанта «Royal Air Force» закінчив курс бомбардувальників. Після повернення до Англії був зарахований до 300-ї ескадрильї бомбардувальників «Землі Мазовецької». Брав участь у бомбардуванні Дрездена, Дортмунда, Нюрнберга та Кіля, а також альпійського штабу Гітлера.

Після війни жив у Англії, де завершив навчання в Оксфордському університеті. Вагався, чи повертатися додому, адже знав, як і інші, що до Тернополя повернутися не може. З огляду на це за порадою братів виїхав в Аргентину, згодом – до Уругваю, де будував кар'єру в американській корпорації. Допрацювався навіть до власного маєтку, однак усе це залишив братам та в 1956 р. повернувся до своєї тернопільської коханої, котра вірно чекала на нього упродовж 16 років.

Життя в ПНР не було встелене трояндами,

юрист, який володів кількома мовами, не міг знайти роботи, тож зрештою став референтом на шахті. Після переходу в 1978 р. на дострокову пенсію разом із дружиною Казюрою, як він називав її, а також донькою Божею повернувся до Тернополя і своєї діяльності. Це він започаткував щорічні з'їзди колишніх жителів Землі Тернопільської, під час них закликав збирати та передавати йому пам'ятки й матеріали про Тернопіль. Результатом цього стали десять виданих книжок, присвячених Тернополю, його історії, культурі та людям. У 90-х рр. Чеслав Бліхарський передав свої зібрання Ягеллонській бібліотеці. Для їхнього перевезення знадобилися дві вантажівки. Нині архів сім'ї Бліхарських зберігається, упорядковується та опрацьовується Центром документації незалежної діяльності у Кракові.

Майора поховано з військовими почесностями під звуки Мазурки Домбровського та легіонерських пісень. Над могилою пролунав почесний залп.

Для нас, тернополян, розкиданих у всій Польщі, смерть Чеслава Бліхарського – це непоправна втрата, однак ми зберігаємо в пам'яті його заклик не забувати про свою малу Батьківщину і повинні передати цю пам'ять своїм дітям, онукам і правнукам. Аби лиш ми змогли це виконати.

Anna MADEJ,
Клуб тернополян при Товаристві шанувальників Львова та південно-східних кресів (TMLiKPW) у Кракові,
Пiotr ФРИЗ,
Польське культурно-освітнє товариство в Тернополі

W dniu 21 marca 2015 roku zmarł

śp.

Mjr Czesław E. Blicharski

polski lotnik w okresie II Wojny Światowej, urodzony tarnopolanin

Wyrazy głębokiego współczucia i żalu

Rodzinie

składają

Członkowie Klubu Tarnopolan przy TMLiKPW w Krakowie i Polskiego Towarzystwo Kulturalno-Oświatowego w Tarnopolu

Wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

Вибори президента Республіки Польща

Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Łucku pragnie poinformować, że w dniu 10 maja 2015 roku odbędą się wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

W siedzibie Konsulatu Generalnego RP w Łucku, przy ul. Dubnińskiej 22 b został utworzony obwód głosowania nr 186, w którym mogą głosować obywatele polscy, zamieszkujący w obwodach: wołyński, rówieński i tarnopolski.

W celu wzięcia udziału w wyborach należy dokonać zgłoszenia do spisu wyborców, najpóźniej do dnia 7 maja 2015 r.

Zgłoszenie może zostać dokonane poprzez internetowy portal ewybory.msz.gov.pl.

Szczegółowe informacje na temat zasad udziału w głosowaniu znajdują się pod adresem http://www.luck.msz.gov.pl/pl/informacje_konsularne/wybory/

Konsulat Generalny RP w Łucku

Konsulat Generalny
Rzeczypospolitej Polskiej
w Łucku

Генеральне консульство Республіки Польща у Луцьку інформує, що 10 травня 2015 р. відбудуться вибори президента Республіки Польща.

За місцем знаходження Генерального консульства РП у Луцьку, на вул. Дубнівській, 22б, було утворено виборчий округ № 186. Тут можуть голосувати польські громадяни, котрі проживають у Волинській, Рівненській та Тернопільській областях.

Щоб взяти участь у виборах, необхідно не пізніше 7 травня 2015 р. звернутися із заявою про внесення до списку виборців.

Подати заяву можна за допомогою Інтернет-порталу: ewybory.msz.gov.pl.

Детальна інформація щодо правил участі в голосуванні знаходиться за адресою: http://www.luck.msz.gov.pl/pl/informacje_konsularne/wybory/

Генеральне консульство РП у Луцьку

Na Wołyniu stawiają na ekoturystykę

Волиняни розвиватимуть екотуризм

Konferencja podsumowująca projekt «Planeta Idei – transgraniczny transfer wiedzy w obszarze pozyskiwania inwestycji dla rozwoju turystyki transgranicznej» odbyła się w Łucku.

Do udziału w konferencji na temat «Możliwości rozwoju turystyki transgranicznej Polski, Białorusi i Ukrainy w nowej perspektywie finansowej UE» zostali zaproszeni polscy i białoruscy partnerzy projektu, przedstawiciele lokalnych samorządów i członkowie organizacji pozarządowych działających w sferze turystycznej na Wołyniu oraz przedstawiciele Wołyńskiej Administracji Obwodowej, przedstawiciele łuckich uczelni.

Projekt jest realizowany przez Wołyńską Regionalną Fundację Wsparcia Przedsiębiorczości wraz z partnerami z Białorusi (Grodzieński Obwodowy Oddział Organizacji Pozarządowej «Republikański Związek Turystyczno-Sportowy», Departament Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki z Grodna) i Polski (Centrum Promocji Innowacji i Rozwoju z Białegostoku) w ramach Programu Współpracy Transgranicznej «Polska-Białoruś-Ukraina 2007-2013» finansowanego ze środków Unii Europejskiej.

W ramach tego projektu przeprowadzono szkolenia dla przedstawicieli lokalnych samorządów i organizacji pozarządowych, które działają w sferze turystycznej po trzech stronach granicy (w obwodach wołyńskim i grodzieńskim oraz w województwie podlaskim; zorganizowano wizyty studyjne uczestników szkoleń do trzech krajów w celu nawiązania partnerstwa i opracowania wspólnych pomysłów projektowych; przygotowano publikację o rozwoju turystyki w trzech regionach partnerskich, która dotyczy też przygotowania wniosków projektowych w ramach programu współpracy transgranicznej, opracowano mapy potencjału turystycznego Wołynia, Podlasia i Grodzieńszczyzny.

Podczas konferencji polscy i białoruscy uczestnicy deklarowali zainteresowanie przygotowywaniem z uczestnikami wołyńskimi wspólnych projektów, które mogłyby otrzymać

dofinansowanie ze środków unijnych. Dyrektor Podlaskiej Regionalnej Organizacji Turystycznej Karolina Szymańska-Skowronek zaproponowała objąć szczególną uwagę rozwój turystyki ekologicznej w regionach wołyńskim i podlaskim. Otwarcia nowych konkursów należy oczekiwać dopiero w następnym roku. Uczestnicy konferencji podkreślili, że dla uzyskania środków unijnych, w ramach programów współpracy transgranicznej, instytucje wołyńskie wspólnie z polskimi i białoruskimi partnerami już powinny rozpocząć przygotowanie projektów.

Wiktor JARUCZYK

Завершальна конференція проекту «Планета ідей. Транскордонний трансфер знань в сфері залучення інвестицій для розвитку прикордонного туризму» відбулася в Луцьку.

і туризму м. Гродно) та Польщі (Центр промоції інновацій та розвитку з м. Білосток) в рамках Програми транскордонного співробітництва «Польща-Білорусь-Україна 2007-2013», яка фінансується Європейським Союзом.

У рамках цього проекту було проведено по 5 блоків навчання для представників органів місцевого самоврядування та громадських організацій, що працюють у сфері туризму з трьох сторін кордону (у Волинській, Гродненській областях та Підляському воєводстві Республіки Польща); організовано ознайомчі візити учасників навчання до трьох країн для налагодження партнерських зв'язків та напрацювання спільних проектних ідей; підготовлено публікацію про особливості розвитку туризму в трьох партнерських регіонах та з питань підготовки проектних заявок із програм транскордонного співробітництва, а також підготовлено карти туристичного потенціалу Волині, Підляшшя (Польща) та Гродненщини (Білорусь).

Під час конференції польські та білоруські учасники проявили зацікавленість у підготовці спільних проектів разом із волинськими учасниками для отримання співфінансування з боку фондів Європейського Союзу. Зокрема, керівник Підляської регіональної організації туризму Кароліна Шиманська-Сковронек основну увагу пропонує приділяти розвитку екологічного туризму у волинському та підляському регіонах. Учасники конференції відзначили, що для отримання фінансової допомоги від Європейського Союзу в рамках програм транскордонного співробітництва (відкриття нових конкурсів потрібно очікувати тільки в наступному році) волинським установам варто вже розпочинати підготовку спільних із польськими та білоруськими партнерами проектів.

Виктор ЯРУЧИК

Polonijne Spotkania z Historią Najnowszą

Biuro Edukacji Publicznej IPN organizuje konferencję dla nauczycieli i edukatorów pracujących poza granicami kraju, zajmujących się propagowaniem historii i kultury polskiej. Udział w konferencji jest bezpłatny.

W tym roku IX Polonijne Spotkania z Historią Najnowszą odbędą się w dniach 29 czerwca – 10 lipca w okolicach Warszawy. Konferencja organizowana jest przez Biuro Edukacji Publicznej Instytutu Pamięci Narodowej w ramach Programu Polonijnego BEP IPN.

Do udziału w Polonijnych Spotkaniach zapraszamy wyłącznie nauczycieli-praktyków oraz animatorów edukacyjnych – osoby uczące historii i języka polskiego w polskich szkołach, polskich klasach, szkołach parafialnych lub innych polskich placówkach edukacyjnych poza granicami kraju.

Celem kursu jest przede wszystkim wspieranie merytoryczne i metodyczne nauczania historii najnowszej poza granicami kraju. Podczas spotkania uczestnicy wysłuchają nie tylko wykładów, ale także wezmą udział w warsztatach. Tematyka wykładów skoncentrowana będzie wokół historii Polski lat 1939 – 1989, ze szczególnym uwzględnieniem Polskiego Państwa Podziemnego oraz działalności antykomunistycznej po zakończeniu II wojny światowej; stosunków polsko-żydowskich oraz opozycji w PRL. Podczas warsztatów proponujemy sposoby pracy z różnymi tekstami kultury oraz grami edukacyjnymi. Pokażemy, jak samodzielnie tworzyć wystawy historyczne. Ważnym tematem tegorocznych Polonijnych Spotkań z Historią Najnowszą będzie

uczenie historii małych dzieci.

Szczególnie zapraszamy młodych nauczycieli, zdobywających dopiero doświadczenie w nauczaniu historii najnowszej. Przy rekrutacji weźmiemy również pod uwagę opis scenariusza zajęć dotyczącego kształcenia patriotycznego.

Szczegółowy program kursu można znaleźć na stronie <http://pamiec.pl/pa/edukacja/projekty-edukacyjne/ogolnopolskie/program-polonijny>.

Kurs jest bezpłatny, organizatorzy zapewniają wyżywienie oraz zakwaterowanie w pokojach wieloosobowych o standardzie turystycznym.

Wypełnione i ręcznie podpisane zgłoszenia wraz z opisem prowadzonej działalności edukacyjnej (poświadczonym przez zwierzchnika) należy przesyłać do 10 maja 2015 r. pocztą elektroniczną na adres: olga.tuminska@ipn.gov.pl. Lista osób zakwalifikowanych na konferencję będzie znana do końca maja 2015 r.

Informacji na temat IX Polonijnych Spotkań z Historią Najnowszą udziela ich kierowniczka Olga Tumińska, tel. +48 22 5818818; e-mail: olga.tuminska@ipn.gov.pl.

Formularz zgłoszenia można pobrać tu: <http://pamiec.pl/pa/edukacja/projekty-edukacyjne/ogolnopolskie/program-polonijny/14730,Rozpoczynamy-nabor-na-konferencje-IX-Polonijne-Spotkania-z-Historia-Najnowsza.html>

pamiec.pl

Полонійні зустрічі з новітньою історією

Бюро публічної освіти Інституту національної пам'яті організовує конференцію для вчителів й освітян, які працюють за кордоном та пропагують польську історію та культуру. Участь у конференції безкоштовна.

Цього року IX Полонійні зустрічі з новітньою історією відбудуться 29 червня – 10 липня неподалік Варшави. Конференцію в рамках Полонійної програми організовує Бюро публічної освіти Інституту національної пам'яті.

До участі в Полонійних зустрічах запрошують тільки вчителів-практиків та освітніх animatorів – осіб, які навчають історії та польської мови в польських школах, класах, парафіяльних школах чи інших навчальних закладах за кордоном.

Метою курсу, передусім, є змістовна й методична підтримка навчання новітньої історії за кордоном. Під час зустрічі учасники не лише прослухають лекції, а й візьмуть участь у семінарах. Тематика лекцій буде зосереджена навколо історії Польщі 1939–1989 рр., особливо увагу присвятять Польській підпільній державі та антикомуністичній діяльності після Другої світової війни, польсько-єврейським взаєминам та опозиції в ПНР. Під час семінарів запропонують способи роботи з різними текстами культури та дидактичними іграми, покажуть, як самостійно створювати власні історичні виставки. Важливою темою цьогоорічних Полонійних зустрічей з новітньою історією буде навчання історії маленьких дітей.

Особливо запрошуються молоді вчителі, які тільки здобувають досвід у викладанні новітньої історії. При відборі учасників будуть

брати до уваги також опис сценарію занять, присвячених патріотичному вихованню.

Детальну інформацію про програму курсу можна знайти на сайті <http://pamiec.pl/pa/edukacja/projekty-edukacyjne/ogolnopolskie/program-polonijny>.

Курс безкоштовний, організатори забезпечують харчування та поселення в багатомісних номерах туристичного стандарту.

Заповнені й від руки підписані заявки разом з описом освітньої діяльності (засвідченої керівником) потрібно надіслати до 10 травня 2015 р. електронною поштою на адресу: olga.tuminska@ipn.gov.pl. Список осіб, запрошених на конференцію, буде відомий до кінця травня 2015 р.

Інформацію щодо IX Полонійних зустрічей з новітньою історією надає їхній керівник Ольга Тумінська, тел. +48 22 5818818, e-mail: olga.tuminska@ipn.gov.pl.

Формуляр заявки можна завантажити за посиланням: <http://pamiec.pl/pa/edukacja/projekty-edukacyjne/ogolnopolskie/program-polonijny/14730,Rozpoczynamy-nabor-na-konferencje-IX-Polonijne-Spotkania-z-Historia-Najnowsza.html>.

pamiec.pl

Informacje Lubelskie

■ Od 1 maja turyści będą już mogli zwiedzać Zamek i Basztę w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą, przez cały tydzień, a nie tylko w soboty i niedziele. Będą tu także organizowane różne imprezy. Np. w dniu 14 czerwca odbędą się «Noce Tanga». A w ostatniej dekadzie czerwca Noc Świętojańska i wystawa prac absolwentów kazimierskiego Kolegium Sztuk Pięknych.

■ Udana była w tym roku XVI Pielgrzymka Polaków z Rosji i Wschodniej Ukrainy do Polski na święta wielkanocne. Niektórzy gościli w tym czasie w kraju swych przodków wielokrotnie, ale większość przyjechała tu po raz pierwszy. Lublinianie chętnie przyjmowali do swych domów drogich gości. Państwo Piotrowscy przyjęli do siebie panią Neonilę Gartman z Gornoaltajsk na Syberii. Odżyły wspomnienia, wszak Piotrowscy pochodzą z miejscowości Lokacze na Wołyniu. W latach 40-tych ub. stulecia ich rodzina została zesłana na Sybir, gdzie ich dziadek oraz siostra zmarli z głodu. Gościnni Polacy zorganizowali pani Neonile wycieczkę do Nałęczowa. Rodaków ze Wschodu serdecznie przyjęli przedstawiciele władz, a wśród nich, prezydent miasta Lublina Krzysztof Żuk.

■ Prezydent RP Bronisław Komorowski podpisał nowelizację kodeksu karnego, zaostrzającą kary dla kierowców, którzy złamią przepisy ruchu drogowego. Kary za wykroczenia zostały bardzo zaostrzone. Np. kierowcy, którzy przekroczą szybkość o co najmniej 50 kilometrów na godzinę jadąc na obszarze zabudowanym stracą na 3 miesiące prawo jazdy. Okres ten zostanie wydłużony do 6 miesięcy, jeśli osoba, której zabrano prawo jazdy będzie wsiadać za kółko bez tego dokumentu. Dożywno stracą prawo jazdy kierowcy, którzy będą nadal wsiadać za kółko po wypiciu alkoholu, mimo, że mieli już wcześniej wyrok za jazdę po pijanemu.

■ Na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim przeprowadzono w kwietniu, po raz pierwszy w Lublinie, egzamin z języka chińskiego. Do egzaminu przystąpiło 28 osób. Musiały się wykazać umiejętnościami pisania, czytania, rozumienia tekstu. Oceniano też sprawność mówienia w języku chińskim. Większość zdała egzamin, a uzyskany certyfikat będzie honorowany na całym świecie.

■ Po dwóch latach przerwy we Włodawie znów będzie światowa impreza folklorystyczna Międzynarodowe Lato z Folklorem. Będzie to już XXIII Festiwal włodawski, zaplanowany na połowę lipca, ścisłej od 11 do 15-go. W dotychczasowych festiwalach wystąpiło 197 ludowych formacji z całego świata.

■ Podczas najbliższych wakacji letnich, będzie jeździć pociąg Chełm – Włodawa. Kursować będzie w soboty i niedziele dwa razy dziennie. Termin kursowania pociągów na tej trasie: od 27 czerwca do 4 października.

■ Dwa fotoradary lubelskie znalazły się w krajowej dziesiątce najlepiej działających. Radar na drodze nr. 17 z Lublina do Warszawy, w Starej Dąbi koło Ryk, zrobił w ub. r. 37,5 tys. zdjęć, drugi w Jastkowie koło Lublina wykonał 30 tys. zdjęć mandatowych. Najwięcej zdjęć robia fotoradary w Krzywaniach na Mazowszu oraz w Częstochowie na krajowej drodze nr 1. Oba urządzenia zrobiły w ubiegłym roku ponad 42 tys. zdjęć.

■ Węgierski tani przewoźnik lotniczy Wizz Air, otworzy swoją polską filię, w Porcie Lotniczym w Lublin z lotniskiem w Świdniku. Uruchomi 3 nowe połączenia: do Brukseli, Glasgow i Sheffield. Będzie też więcej lotów do stolicy Norwegii Oslo. Niebawem Wizz Air uruchomi połączenie lotnicze Świdnika ze Sztokholmem.

■ W związku z wydarzeniami na Wschodzie Ukrainy, militarną aktywnością Rosji, zapadła decyzja o wzmocnieniu jednostek wojskowych w Chełmie i Hrubieszowie. Będzie więcej żołnierzy i nowoczesnego sprzętu.

■ Ta akcja warta jest pochwały. Otóż od lat, na wiosnę z Narodowego Parku Roztoczańskiego w Zwierzyńcu, przechodzą do pobliskiego stawu, na swe doroczne gody, żaby, ropuchy i inne gady. Ale by się dostać do wody, muszą pełznąć przez publiczną, bardzo ruchliwą drogę. Wówczas pod kołami samochodów ginie bardzo dużo tych płazów. Leśnicy postanowili ratować je robiąc podziemne korytarze pod szosą, aby płazy mogły przejść bezpiecznie. Wiele jednak omija korytarze i ginie pod kołami samochodów. Leśnicy wykopalni dodatkowo doły, w które płazy wpadają, ale nie mogą się z nich wydostać. Ludwie zatem wybierają je do koszy i przenoszą z lasu do wody. Niezaprzeczalnie, to ładna i humanitarna akcja, godna pochwały.

■ Prawdziwą plagą jest wiosenne wypalanie traw. Od początku 2015 roku lubelscy strażacy brali udział w ich gaszeniu 2,5 tys. razy. Za wypalanie traw grożą wysokie kary, ale podpalacza trzeba złapać na gorącym uczynku, a to nie lada sztuka. Jak twierdzą naukowcy, jest to bardzo szkodliwy proceder dla rolnictwa, bo ogień niszczy wszelkie mikroorganizmy i wyjaławia ziemię. Poza tym od płonących traw, często zapalają się lasy, zagrody i domy mieszkalne na wsi.

■ Trwa akcja zazieleniania i ukwiecania Lublina. Lublinianie twierdzą bowiem, że wiele ulic jest szarych, brudnych. Można je oczywiście umyć, i tak też się robi, ale szarość pozostaje. Zatem ulice trzeba zazielenić i ukwiecić. Ratusz ostatnio przeznaczył na ten cel znaczne kwoty pieniężne. Poza tym, wzdłuż ulic centralnych ustawi się dużo ładnych i wygodnych ławek, na których można będzie odpocząć.

■ Ponad stuletni most dotarł w piątek z Łabuń pod Zamościem na tereny zielone Politechniki Lubelskiej. Składający się z dwóch elementów i ważący 62 tony został przewieziony na dwóch ciężarówkach. Będzie służył do prowadzenia zajęć ze studentami. Po renowacji i przygotowaniu do użytkowania, można będzie na niego wejść i obejrzeć. Most ten przeszkadzał w rozbudowie Drogi Krajowej nr 17 i miał zostać rozebrany. Lubelscy miłośnicy tego typu konstrukcji wpadli na pomysł, by przewieźć go do Lublina.

Adam TOMANEK

Люблінська інформація

■ Iz 1 травня туристи зможуть відвідувати замок і башту в Казімежі Дольному на Віслі упродовж усього тижня, а не лише в суботи та неділі. Також тут будуть організовувати різні святкові заходи. Наприклад, 14 червня відбудуться «Ночі танго». А в останню декаду червня пройдуть Ніч Святого Яна та виставка робіт випускників Казімезького колегіуму образотворчого мистецтва.

■ Вдалими були в цьому році XVI паломницькі подорожі поляків із Росії та Східної України до Польщі на Великодні свята. Дехто вже неодноразово гостював у таку пору в країні своїх предків, проте більшість приїхала сюди вперше. Любліняни радісно приймали гостей до своїх будинків. У подружжя Пьотровських гостювала Неоніла Гартман із Горно-Алтайська, що в Сибіру. Відновилися спогади, адже Пьотровські походять із волинського містечка Локачі. У 40-х роках минулого століття їхня сім'я була вислана до Сибіру, де дядько та сестра померли від голоду. Гостинні поляки організували пані Неонілі подорож до Наленчова. Поляків зі Сходу сердечно прийняли представники властей, серед яких і Люблінський міський голова Кшиштоф Жук.

■ Президент РП Броніслав Коморовський підписав поправки до Кримінального кодексу, що збільшать покарання для водіїв, котрі порушують правила дорожнього руху. Наприклад, водіїв, котрі перевищують швидкість щонайменше на 50 км/год, рухаючись у населеному пункті, на три місяці позбавлять водійських прав. Цей період буде продовжено до шести місяців, якщо особа, в якій заберуть водійські права, і далі сідатиме за кермо. Довічно втратять водійські права водії, котрі сідатимуть за кермо в стані алкогольного сп'яніння, не зважаючи на те, що їх раніше судили за керування в нетверезому стані.

■ У квітні в Люблінському католицькому університеті вперше в місті провели іспит на знання китайської мови. Його здавали 28 осіб. Вони повинні були продемонструвати вміння писати, читати та розуміти текст. Оцінювалося також те, як особа розмовляє китайською мовою. Більшість склала іспит. Сертифікат, котрий отримали ці особи, буде визнаватися в усьому світі.

■ Через два роки перерви у Влодаві знову пройде світовий фольклорний захід – Міжнародне літо з фольклором. Це буде вже XXIII фестиваль у Влодаві, запланований на середину літа – на 11–15 липня. Донині у фестивалях виступили 197 народних колективів з усього світу.

■ Під час найближчих літніх канікул діятиме потяг Холм–Влодава. Він курсуватиме в суботи та неділі двічі на день. Термін курсування потягів на цьому маршруті встановлено від 27 червня до 4 жовтня.

■ Два люблінські фоторадари опинилися в національній десятці таких, що діють найкраще. Radar на дорозі № 17 із Любліна до Варшави, в Старій Домбі біля Рик, зробив у минулому році 37,5 тис. знімків. Другий, у Ясткові біля Любліна, виконав 30 тис. фотографій, на основі яких можна накласти штрафи. Найбільше фотографій роблять фоторадари в Кшиваницях на Мазовші, а також у Ченстохові на національній трасі № 1. Обидва пристрої в минулому році зробили понад 42 тис. знімків.

■ Угорський авіаперевізник «Wizz Air» відкриє польський філіал в аеропорті «Люблін» із летовищем у Свідніку. Діятимуть три нові сполучення до Брюсселю, Глазго та Шеффільда. Також буде більше польотів до столиці Норвегії – Осло. Незабаром «Wizz Air» здійснить авіасполучення Свідніки зі Стокгольмом.

■ У зв'язку з подіями на сході України, військовою активністю Росії, було прийнято рішення зміцнити військові підрозділи в Холмі та Грубешові. Там буде більше солдатів та сучасного обладнання.

■ Акція, яка заслуговує на похвалу. Протягом багатьох років навесні з Розточанського національного парку у Звезжинці до сусіднього ставка переходять жаби, ropухи та інші земноводні. Проте, щоб дістатися до води, вони змушені проходити автомобільну дорогу з надзвичайно інтенсивним рухом. У цей час під колесами автомобілів гине дуже багато земноводних. Лісники вирішили рятувати їх, роблячи підземні коридори під шосе, аби вони могли перейти безпечно. Проте багато з них оминає коридори, тому лісники додатково зробили ями, в які земноводні потрапляють, але не можуть із них вибратися. Люди потім збирають їх у кошики та переносять із лісу до води.

■ Справжнім лихом є весняне випалювання трaw. Із початку 2015 р. люблінські пожежники гасили їх 2,5 тис. разів. За випалювання трaw загрожують великі штрафи, проте палія треба спіймати «на гарячому», а це не проста справа. Як вважають науковці, така процедура дуже шкідлива для сільського господарства, бо вогонь знищує всі мікроорганізми, земля виснажується. Окрім цього, від трaw, що беруться вогнем, часто загоряються ліси, паркани та житлові будинки в селах.

■ Любліні триває акція з озеленення й висаджування квітів. Любліняни вважають, що багато вулиць у місті сірі та брудні. Звичайно, їх можна очистити, що тут і роблять, проте сірість залишається. Тому вулиці треба озеленити та висадити квіти. Міська рада нещодавно виділила для цього велику суму коштів. Окрім того, вздовж центральних вулиць встановлять багато гарних і зручних лавок для відпочинку.

■ Понад столітній міст прибув 24 квітня з Лабунь, що під Замостем, на зелені терени Люблінської політехніки. Він складається з двох елементів і важить 62 тонни, тож був привезений двома вантажівками. Міст слугуватиме для проведення занять зі студентами. Після відновлення та підготовки до використання його можна буде оглянути та піднятися на нього. Цей міст перешкоджає будівництву дороги державного значення № 17, і його планували розібрати, тому в люблінських прихильників такого типу конструкцій виникла ідея перевезти міст до Любліна.

Адам ТОМАНЕК

Patriarcha Ukrainy: Grozi nam III wojna światowa

Wojna na wschodzie Ukrainy może przekształcić się w III wojnę światową – ostrzegł w Parlamencie Europejskim w Brukseli zwierzchnik Ukraińskiego Kościoła Prawosławnego Patriarchatu Kijowskiego patriarcha Filaret. Zaapelował do UE o przysłanie misji pokojowej.

«Niewypowiedziana wojna, która toczy się na wschodzie Ukrainy, może doprowadzić do trzeciej wojny światowej, bo Rosja chce być drugim supermocarstwem światowym obok Stanów Zjednoczonych» – powiedział patriarcha na konferencji prasowej w PE.

«Aby osiągnąć ten cel, Rosja musiałaby podporządkować sobie nie tylko Ukrainę, ale i kraje dawnego bloku socjalistycznego. Jeśli będzie iść tą drogą, to dojdzie do konfrontacji z NATO, co może zapoczątkować trzecią wojnę światową» – dodał.

Rzeczpospolita

Патріарх України: «Нам загрожує третя світова війна»

«Війна на сході України може перерости в третю світову», – заявив у Європейському парламенті у Брюсселі глава Української православної церкви Київського патріархату патріарх Філарет. Він звернувся до Євросоюзу із закликом організувати миротворчу місію.

«Неоголошена війна, що триває на сході України, може спричинити третю світову війну, оскільки Росія хоче бути другою супердержавою поряд зі Сполученими Штатами Америки», – сказав патріарх на прес-конференції у Європарламенті.

«Щоб досягнути цієї мети, Росія мусить підпорядкувати собі не лише Україну, а також країни колишнього соціалістичного табору. Якщо вона буде йти цією дорогою, то дійде до конфронтації з NATO, що може розпочати третю світову війну», – додав він.

Rzeczpospolita

Francuska prasa chwali decyzję Polski

«Kolejny złoty kontrakt dla francuskiego przemysłu obronnego» – tak o wyborze przez polskie władze oferty Airbus Helicopters pisze «Le Parisien». Według gazety przyczyniła się do tego decyzja Francji o niedostarczeniu Rosji okrętów desantowych Mistral.

«Bardzo dobre czasy nastały dla eksportu francuskiej broni, nawet do krajów, które nie mają w zwyczaju kupować» francuskiego uzbrojenia – pisze «Le Parisien», nawiązując do decyzji Warszawy. W przetargu na śmigłowce wielozadaniowe Polska zdecydowała się na ofertę Airbus Helicopters, odrzucając propozycje konsorcjum Sikorsky-PZL Mielec z maszyną Black Hawk i włosko-brytyjskiej grupy AgustaWestland z należącym do niej PZL Świdnik oferujących wiropląt AW149.

Śmigłowiec H225M przeszedł do etapu testów. «Le Parisien» zaznacza, że Airbus zamierza inwestować w zakłady produkcyjne w Polsce.

Jak przypomina dziennik, wartość kontraktu na zakup 50 maszyn to ok. 2,5 mld euro, a umowa powinna zostać podpisana we wrześniu po testach.

Polska Agencja Prasowa

Французька преса схвалює рішення Польщі

«Черговий золотий контракт для французької оборонної промисловості», – так охарактеризувало видання «Le Parisien» вибір польською владою пропозиції «Airbus Helicopters». На думку видання, цьому сприяло рішення Франції не постачати Росії десантні кораблі «Містраль».

«Дуже добрі часи настали для експорту французької зброї навіть до країн, які зазвичай не купували французьке озброєння», – пише «Le Parisien», пояснюючи рішення Варшави. У тендері щодо купівлі багатофункціональних вертольотів Польща вирішила обрати «Airbus Helicopters», відкинувши пропозиції консорціуму «Sikorsky–PZL Mielec» із машиною «Black Hawk» та італійсько-британської групи «AgustaWestland», власністю котрої є «PZL Świdnik», що пропонував гвинтокрил «AW149».

Вертоліт «H225M» перейшов до тестового етапу. «Le Parisien» зазначає, що «Airbus» планує інвестувати у виробничі заводи Польщі.

Видання нагадує, що вартість контракту на купівлю 50 машин – приблизно 2,5 млрд євро, а договір повинен бути укладений у вересні після тестувань.

Polska Agencja Prasowa

Sekretarz obrony USA: Europa wydaje za mało na swoją obronę

Stany Zjednoczone znów wypominają krajom europejskim, że nie przeznaczają co najmniej 2 procent PKB na obronę. Tym razem zwrócił na to uwagę nowy szef Pentagonu, Ashton Carter. Wskazał przy tym na pogorszenie się sytuacji bezpieczeństwa w Europie – m. in. z powodu agresji rosyjskiej wobec Ukrainy.

– Myślę, że kiedy skończyła się zimna wojna, ogromna część Europy uznała, że skończyły się jej problemy związane z bezpieczeństwem. A teraz zaczynają się budzić – powiedział Carter grupie studentów przechodzących szkolenie oficerskie.

Sekretarz obrony USA uznał, że Europa wydaje mniejszą część PKB na obronność niż Stany i Rosja – i dlatego jest to za mało.

– Europa musi dysponować siłą militarną, żeby mogła być dla nas kompetentnym sojusznikiem, a widzimy, że sytuacja się pogarsza. To się musi zmienić – stwierdził Carter.

Tvn24

2015 | NATO SCOPE

Секретар оборони США: «Європа зама-ло витрачає на свою оборону»

Сполучені Штати Америки знову докоряють європейським державам за те, що вони не виділяють щонайменше 2 % ВВП на потреби оборони. Цього разу на це звернув увагу новий керівник Пентагону Ештон Картер. При цьому він заявив про погіршення ситуації безпеки в Європі, зокрема через російську агресію щодо України.

«Думаю, коли закінчилася холодна війна, велика частина Європи вирішила, що завершилися їхні проблеми, пов'язані з безпекою. А нині держави починають пробуджуватися», – сказав Картер групі студентів, що проходила офіцерські навчання.

Міністр оборони США визнав, що Європа витрачає меншу частку ВВП на оборону, ніж США та Росія, і цього замало.

«Європа мусить володіти військовою силою, щоб бути для нас компетентним союзником, проте ми бачимо, що ситуація погіршується. Це потрібно змінити», – заявив Картер.

Tvn24

NATO nie szuka konfrontacji z Rosją

Po raz pierwszy od II wojny światowej widzieliśmy jedno państwo anektujące część innego kraju, co uczyniła Rosja na Krymie – zauważył Sekretarz Generalny NATO Jens Stoltenberg podczas swojej wizyty w Danii.

Stoltenberg wyjaśnił, że poczynania Rosji przyczyniły się do największego wzmocnienia wspólnej obronności NATO od zakończenia zimnej wojny. Sekretarz Generalny NATO podkreślił jednak, że mimo wszystko Sojusz chce budować pozytywne relacje z Rosją. – Głęboko wierzę, że nie ma sprzeczności między solidną obroną a dialogiem – zaznaczył Jens Stoltenberg.

Wprost

NATO не шукає конфронтації з Росією

«Уперше після Другої світової війни ми бачили, як одна держава анексувала частину іншої, що здійснила Росія в Криму», – зауважив Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг під час свого візиту в Данії.

Столтенберг пояснив, що починання Росії призвели до найбільшого зміцнення спільної обороноздатності НАТО після закінчення холодної війни. Генеральний секретар НАТО підкреслив, що, незважаючи на все, Альянс бажає будувати позитивні відносини з Росією. «Либомо вірю, що немає жодного протиріччя між надійною обороною та діалогом», – зазначив Єнс Столтенберг.

Wprost

«Rosja nie zaatakuje krajów bałtyckich. Putin nie jest samobójcą»

– Nie sądzę, by Rosja mogła rozpocząć wojnę, atakując którekolwiek z państw członkowskich NATO. Bowiem Władimir Putin z pewnością nie jest samobójcą i wie, jakie miałyby to konsekwencje – oświadczył prezydent Czech Milosz Zeman.

Zdaniem Zemana, w przypadku ataku na państwa bałtyckie Moskwa musiałaby się spodziewać nie tylko reakcji politycznej ze strony Zachodu. – Jestem przekonany, że w takim przypadku nastąpiłaby odpowiednia wojskowa, a nie tylko polityczna i ekonomiczna reakcja – powiedział.

Polskie Radio

«Росія не атакуватиме прибалтійські країни. Путін – не самовбивця»

«Не думаю, що Росія могла б розпочати війну, атакуючи будь-яку із країн-членів НАТО, бо вірю, що Володимир Путін точно не самовбивця і знає, до яких наслідків це привело б», – заявив президент Чехії Мілош Земан.

На думку Земана, у випадку атаки на прибалтійські держави, Москва мусила б очікувати не тільки політичної реакції зі сторони Заходу: «Переконаний, що в такому випадку наступила б відповідна військова реакція, а не тільки політична чи економічна».

Polskie Radio

Kryzys na Ukrainie wpływa na wzrost zbrojeń w regionie

W zeszłym roku świat wydał na zbrojenia bilion 776 miliardów dolarów. To o 0,4 procent mniej niż w roku 2013 – wynika z raportu Sztokholmskiego Międzynarodowego Instytut Badań nad Pokojem.

Jednak gdy przyjrzeć się wnikliwiej strukturze wydatków, okaże się, że w niektórych regionach świata wydatki wojskowe znacząco wzrosły. Dotyczy to Azji i Oceanii, Bliskiego Wschodu

i Afryki, a także Europy. W tym ostatnim wypadku chodzi o kraje, które leżą blisko Rosji, a więc zarówno państwa skandynawskie, bałtyckie, jak i wschodnioeuropejskie.

Europa Zachodnia odnotowała tymczasem spadek wydatków na zbrojenia – mimo apeli NATO do wszystkich państw członkowskich, by przeznaczać na ten cel 2 procent PKB. Francja, Wielka Brytania, Niemcy, Włochy i Hiszpania – czyli kraje, które wydają najwięcej w Europie na cele wojskowe – konsekwentnie zmniejszają te wydatki. Jedynie Niemcy zapowiedziały, że w średniookresowej perspektywie będą je zwiększać.

Informacyjna Agencja Radiowa

Криза в Україні впливає на посилення озброєння в регіоні

У минулому році світ витратив на озброєння трильйон 776 млрд дол. Це, відповідно до звіту Стокгольмського міжнародного інституту дослідження проблем миру, на 0,4 % менше, ніж у 2013 р.

Проте, коли детально вивчити структуру витрат, то виявиться, що в деяких регіонах світу військові витрати значно зросли. Це стосується Азії та Океанії, Близького Сходу, Африки та Європи. В останньому випадку йдеться про країни, що розташовані неподалік від Росії, а саме скандинавські, прибалтійські та східноєвропейські держави.

Західна Європа в цей час відзначає зниження витрат на озброєння, незважаючи на заклики НАТО до всіх країн-членів, аби призначати на ці видатки 2 % ВВП. Франція, Великобританія, Німеччина, Італія та Іспанія, тобто країни, що витрачають найбільше в Європі на військові потреби, послідовно зменшують такі витрати. Лише Німеччина передбачила, що в середній перспективі буде їх збільшувати.

Informacyjna Agencja Radiowa

Amerykańscy żołnierze rozpoczęli szkolenie ukraińskich wojskowych

Żołnierze z USA i Ukrainy rozpoczęli pod Lwowem wspólne szkolenia, które mają wzmocnić zdolności obronne sił ukraińskich. Prezydent Petro Poroszenko wskazał, że Ukraińców szkolicь będą też instruktorzy z Polski, Kanady i Wielkiej Brytanii.

– Z przyjemnością informuję, że do naszych partnerów amerykańskich, którzy przysyłają do nas przedstawicieli swoich sił zbrojnych, dołączyły się Wielka Brytania, Kanada, Polska i wiele innych krajów – mówił prezydent Ukrainy podczas otwarcia ćwiczeń «Fearless Guardian» na poligonie w Jaworowie.

Trzystu wojskowych ze 173. brygady powietrznodesantowej armii Stanów Zjednoczonych ma za zadanie wyszkolić 900 żołnierzy ukraińskiej Gwardii Narodowej.

Szkolenia ostro skrytykowała Rosja. MSZ w Moskwie określiło je jako sprzeczne z porozumieniami pokojowymi z Mińska, zmierzającymi do uregulowania kryzysu ukraińskiego. Rosyjskie ministerstwo oceniło też, że szkolenia można oceniać jako pierwszy krok do dostaw broni amerykańskiej dla Ukrainy.

Gazeta.pl

Американські солдати розпочали навчання українських військових

Солдати зі США та України розпочали під Львовом спільні навчання, які повинні зміцнити обороноздатність українських сил. Президент Петро Порошенко заявив, що українців будуть навчати також інструктори з Польщі, Канади та Великобританії.

«Із приємністю інформую, що до наших американських партнерів, котрі надсилають до нас представників своїх збройних сил, приєдналися Великобританія, Канада, Польща та багато інших країн», – заявив Президент України під час відкриття навчань «Fearless Guardian» на полігоні в Яворові.

Триста військових із 173-ї повітрянодесантної армії Сполучених Штатів мають завдання навчити 900 солдатів української Національної гвардії.

Навчання гостро розкритикувала Росія. МЗС у Москві окреслило їх як такі, що суперечать мирним порозумінням у Мінську, які мали на меті врегулювати українську кризу. Російське міністерство також оцінило, що навчання можна вважати першим кроком до поставок американської зброї Україні.

Gazeta.pl

Rosyjskie samoloty wojskowe latają z wyłączonymi transponderami

W pobliżu granic Polski lata coraz więcej rosyjskich samolotów wojskowych. Choć nie naruszają one granic państw, to latając z wyłączonymi transponderami, stwarzają zagrożenie dla lotów cywilnych w międzynarodowej przestrzeni powietrznej. Trwają prace nad nowelizacją ustawy o ochronie granic. Ma to zwiększyć liczbę sytuacji, w których polskie siły powietrzne będą mogły reagować.

www.newseria.pl

Російські військові літаки літають із вимкненими транспондерами

Поблизу кордонів Польщі пролітає все більше російських військових літаків. Хоч вони не порушують кордонів держав, проте, літаючи із вимкненими транспондерами, створюють загрозу для цивільних польотів у міжнародному повітряному просторі. Тривають роботи над внесенням поправок до закону про охорону кордонів. Це має збільшити кількість ситуацій, у яких польські повітряні сили зможуть реагувати.

www.newseria.pl

PRASA // РОБОТА

Луцький міський центр зайнятості

Посада	З/П	Вимоги / Роботодавець
апаратник борошно-мельного виробництва	2 500	обслуговування обладнання з виробництва борошна
архівіст	1 678	виконання обов'язків архівіста на виконання запитів громадян
вантажник	1 218	вантажно-розвантажувальні роботи на складі алкогольної групи товару,фізично здорові та відповідальні,дотримання трудового режиму підприємства
вантажник	2 000	навантажувальні -розвантажувальні роботи (виробництво борошна).
вантажник	2 500	складання заявок, розвантажування товару
верстатник широко-го профілю	2 500	робота на токарних верстатах пов'язана з обробкою металу
водій автотранспортних засобів	3 000	перевезення сипучих вантажів на самоскидах з причепом марки "ДАФ", "Рено", "Сканія"
водій автотранспортних засобів	1 250	робота на автомобілях "МАЗ".
водій автотранспортних засобів	2 000	перевезення вантажів по Україні, дотримується правил дорожнього руху, правил особливостей перевезень багажу на автомобілі за різних дорожніх умов.
водій автотранспортних засобів	2 500	перевезення продукції
головний бухгалтер	3 200	досвід роботи в бюджетній сфері,ведення податкової звітності
головний бухгалтер	2 533	облік і аудит знання 1-с бухгалтерії,ведення з/ти,податкової звітності
головний енергетик	1 218	контроль показників енергоносіїв, лічильників на воду, лічильників по газу, вести весь облік, подавання звітності
Дизайнер графічних робіт	3 000	обов'язки дизайнера на поліграфічному виробництві згідно посадової інструкції, прийом макетів у замовників, підготовка до друку
Друкар офсетного плоского друкування	5 000	друк поліграфічної продукції
Електрогазозварник	2 500	виконувати електрогазозварювальні роботи(автомат, н/автомат).
Електрогазозварник	2 200	здійснення процесу зварювання металу та труб
Електрогазозварник	1 800	проведення зварювальних робіт з ремонту і реставрації промислової і сільськогосподарської техніки,причепів
Електрогазозварник	1 330	ручне, напівавтоматичне,автоматичне зварювання деталей, апаратів, конструкцій автобусів
Електрозварник ручного зварювання	2 100	зварювальні роботи по ремонту електротранспорту
електромонтажник з кабельних мереж	2 000	ремонт та профілактика електричних мереж в житлових будівлях
електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування	1 566	здійснювати ремонт та обслуговування електроустаткування
електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування	1 500	робота на території України, , будівництво мостів, та інших штучних споруд, робота на висоті
закрійник	1 220	Пошиття постільної білизни, виконання економічної розкладки лекал на тканині, розкрій тканини, пошиття на замовлення.
закрійник	3 000	розкрій тканини для дитячої білизни та дитячого трикотажного одягу
заступник директора	1 218	Залучення клієнтів, робота з існуючими клієнтами, робота з документами
інженер з організації експлуатації та ремонту	1 545	сервісний супровід сільськогосподарської техніки та обладнання,яку реалізовує компанія;проведення навчання персоналу господарств по користуванню новою технікою;готовність до відряджень
інженер-землевпорядник	1 410	розробка проектів відведення, рекультивація земель,знання грошової оцінки земель,схеми землеустрою
інженер-конструктор	1 800	ведення конструкторської документації. знання програми (Auto Cad), компас. (САПР), solidwoles
інженер-технолог	3 000	здійснення контролю дотримання параметрів та технологічного процесу виробництва хліба та хлібобулочних виробів
касир торговельного залу	1 250	обслуговування покупців, проводити розрахунок за придбаний товар

Посада	З/П	Вимоги / Роботодавець
комірник	2 000	прийом та завантаження товару на складах дитячих товарів, згідно накладних.
комірник	1 300	робота на складі з алкогольною групою товарів,відпуск та прийом товару на складі,робота з накладними
Кондуктор громадського транспорту	1 575	продаж разових проїздних квитків, збір плати за проїзд, перевірка проїздних квитків та документів, що є підставою для безкоштовного проїзду
кухар	1 400	вміння працювати на результат,знання технології приготування їжі,кухар по приготуванню основних блюд- гарячих страв
кухар	1 300	готує страви та кулінарні вироби масового попиту із застосування різних способів теплової кулінарної обробки
кухар	2 500	кухари-піццеголи,досвід роботи приготування піцц, доступ до печ ,розпалювання мангалів
кухар	1 500	обслуговування бенкетів,весіль у кількості 100 чол. та навики приготування страв української кухні
кухар	1 218	Приготування салатів, других блюд, чебуреків, знання технології приготування тіста
Листоноша (поштар)	1 750	матеріально відповідальна особа,доставка пошти, пенсій, товарів народного споживання
лікар загальної практики-сімейний лікар	2 000	прийом пацієнтів згідно графіку, надання медичних послуг, консультування, призначення лікування
лікар-офтальмолог	1 700	робота в дитьми, обслуговування пацієнтів, проведення діагностики, призначення лікування
ловець бездоглядних тварин	1 480	здійснювати відлов бездоглядних тварин засобами для відлову.
Маляр	1 500	посада маляра з обов'язками штукатура ,комплексне обслуговування та ремонт приміщення
Манікюрник	1 300	майстер манікюру та педикюру, чоловічий та жіночий, працювати у салоні Любава за адресою пр.Соборності
машиніст автовишки та автогідропідіймача	1 500	робота на території України, будівництво мостів, та інших штучних споруд.
Менеджер (управитель) з логістики	1 218	організація перевезень вантажів по Європі по інтернету
менеджер (управитель) із збуту	2 000	організація збуту будівельних матеріалів, робота з 1С Бухгалтерією
менеджер (управитель) із збуту	1 500	організація пошуку клієнтів налагодження та розвиток каналів реалізації
Менеджер (управитель) із комунікаційних технологій	1 218	Менеджер з продажів ІТ технологій Пошук та робота з клієнтами (телефонний додзвін) розширення ринків збуту
механік	3 000	робота механіка поліграфічного обладнання
Налагоджувальник машин і автоматичних ліній для виробництва виробів із пластмас	2 500	Налагодження та регулювання роботи пресів для гарячого пресування простих і середніх складностей деталей із пластичних мас, налагодження і регулювання роботи одночервячних машин секредніх деталей
Начальник відділу	3 000	контроль над усіма виробничими процесами
оператор систем гідравліки та охолодження машини безперервного лиття заготовок	1 500	здійснення обов'язків слюсара-гідравліка, обслуговування електронного гідрвлічного обладнання
офіціант	2 200	Виконання обов'язків офіціанта на роздаточну лінію (обслуговування клієнтів,поповнення вітрин стравами виробленими кухнею закладу)
офіціант	1 218	вміння працювати на результат,добросовісне обслуговування відвідувачів
офіціант	1 350	обслуговування клієнтів, розрахунок клієнтів, прибирання залу
офіціант	1 300	обслуговування клієнтів, сервіровка
офіціант	1 218	обслуговування та сервіровка залу
охоронець	1 000	охорона території підприємства
охоронник	1 450	здійснення охорони промислових об'єктів, нагляду за територією та адміністративними будівлями

Посада	З/П	Вимоги / Роботодавець
охоронник	1 800	Охорона цегельного заводу, патрулювання периметру, вишка. Бажано мати посвідчення охоронника, досвід роботи в охоронних фірмах.
пекар	1 220	Випічка борошнаних виробів згідно стандартів, приготування бутербродної групи в кав'ярні-пекарні "Франсуа".
підсобний робітник	1 500	Виконувати допоміжні роботи при випалюванні дерева на вугілля, дотримання температурного режиму котлів, стежити за технічним станом обладнання
підсобний робітник	2 000	робота в цеху виготовлення залізобетонних виробів, розмішування бетону
представник з реклами	2 000	інформування щодо видів медичних послуг, які надаються діагностично-лікувальним центром
пресувальник-вулканизаторник	1 500	здійснення пресування гумових сумішей
прибиральник виробничих приміщень	1 219	прибирання виробничих приміщень
прибиральник виробничих приміщень	1 220	якісне прибирання цехів та складських приміщень
прибиральник службових приміщень	1 300	вологе прибирання піцерії, приготування дезенфікуючих розчинів
прибиральник службових приміщень	1 345	здійснення сухого та вологого прибирання приміщень бібліотеки, миття вікон, виніс сміття
прибиральник службових приміщень	1 223	прибирання в їдальні навчального закладу (витирання столів, підмітання та вологе прибирання підлоги)
прибиральник службових приміщень	1 250	прибирання приміщень кафе "Базилік" та миття посуду, робота з м'ючими засобами, збирання сміття і віднесення його до встановленого місця
прибиральник службових приміщень	1 800	прибирання приміщень ресторану, кабінетів адміністрації та вбиральень, виніс сміття, миття вікон
програміст системний	1 218	знання PHP MYSQL фреймворков розробка сайтів
продавець продовольчих товарів	1 600	Обслуговування стелажів з товарами, виставлення товарів на полиці, контроль термінів придатності, козтроль наявності цінників
продавець продовольчих товарів	1 220	Продаж власної випічки та приготування напоїв у кав'ярні-пекарні "Франсуа".
продавець продовольчих товарів	1 218	робота на відкритій території (на ринку) продовольчих товарів
продавець продовольчих товарів	1 400	торгівля товарами різних груп
Продавець-консультант	1 800	продавець сільськогосподарського значення (Голландська розсада,овочі),активна,пунктуальна
Різьбяр по дереву та бересті	2 000	робота в цеху по виготовленню меблів та фурнітури, знання різноманітних видів різьбярних робіт, виробничого інструменту, навички роботи з інструментом
робітник з комплексного обслуговування й ремонту будинків	1 243	виконувати різноманітний дрібний ремонт будинку та прибудинкової території
робітник з комплексного обслуговування й ремонту будинків	1 243	Робота по ремонту та обслуговуванню будинків,ремонт та обслуговування електроустаткування., головний корпус університету.
робітник зеленого будівництва	1 218	косіння газонів, вирізка самосіву, знесення дерев, обрізка крон дерев
секретар	1 218	Робота з поштою, вміння швидко та грамотно друкувати документи російською мовою
сестра медична	1 500	надання медичних послуг клієнтам, бажано мати навики проведення масажу, ведення карток пацієнтів
слюсар з контрольно-вимірювальних приладів та автоматики (електромеханіка)	2 100	Забезпечує постійну і безаварійну роботу контрольно-вимірювальних приладів і автоматики технологічного обладнання, проводити ремонт, огляд та технічне обслуговування приладів

Крім того є багато інших вакансій,
за додатковою інформацією звертатися за адресою:
м. Луцьк, вул. Ярошука, 2, тел.: 72-72-58, 4-92-68

Łuck a Konstytucja 3 Maja

Луцьк і Конституція 3 Травня

Po raz pierwszy na kwestię udziału mieszczan Łucka w dyskusji na temat niektórych przepisów Konstytucji 3 Maja, zwrócił uwagę Julian Nieć, pracownik naukowy Wołyńskiego Muzeum Krajoznawczego w okresie międzywojennym. Gazeta «Wołyń» z 1938 roku w nr18, umieściła jego artykuł o stosunku Łucka do Konstytucji 3 Maja.

Dziś proponujemy naszym Czytelnikom opowieść krajoznawcy Waldemara Piaseckiego o Łucku i Konstytucji 3 Maja, którą umieścił w swojej książce «Łuck. Stare Miasto».

Przed zwołaniem Czteroletniego Sejmu, który uchwalił Konstytucję 3 Maja, wśród mieszkańców Łucka dosłownie wrzało. Miasto rozdzieliło się na wrogie obozy. Niezgody miały miejsce nie tylko wśród znanej szlachty, ale także wśród mieszczan. Większość szlachty była przeciwna reformowaniu miejskiego życia. Aktywnie występowała za zachowaniem jurydyk pozwalających na wyjątkowe stanowisko swoich poddanych, czyli za tym, żeby nie podporządkowywać się władzom miejskim. Natomiast większość mieszczan aktywnie popierała powrót do samorządu w mieście, wyrównanie praw wobec władz miejskich wszystkich mieszkańców miasta: i mieszczan, i buntowniczej szlachty.

Jednak największym przeciwnikiem wszelkich zmian w trybie rozwiązywania wspólnych problemów, był ówczesny burmistrz i kilku ławników. Niektórzy z nich byli w przeszłości na służbie u łuckiego starosty księcia Józefa Czartoryskiego znanego ze skrajnie konserwatywnych upodobań.

Ze względu na niekorzystne warunki, mieszkańcy o postępowych poglądach zbierali się potajemnie. Miejscem ich spotkań była kamienica Pawła Dastkewicza. Na tych potajemnych spotkaniach aktywnością, oprócz gospodarza, wykazali się także garncarz Krzysztof Madecki i lekarz Jan Lernet. Więc w następnych wyborach urzędników miejskich, ławników i radnych, mieszczanie już wiedzieli na kogo zagłosują – na zwolenników pełnego samorządu miasta. Wśród wybranych na tym zebraniu był Paweł Dastkewicz pełniący wówczas funkcje ławnika i przyszły burmistrz Krzysztof Madecki, będący garncarzem. Pomiędzy nimi, a obecnym burmistrzem Janem Chomawiczem, rozpoczyna się walka o wpływ na innych radnych i ławników oraz na rozwiązywanie miejskich problemów. Ze strony burmistrza i jego zwolenników zaczęły się prowokacje i oszczerstwa, najczęściej wobec najbardziej aktywnego – garncarza Madeckiego. Na budowie jego domu i pracowni przy ulicy Rynkowej, ciągle czyniono mu jakieś szkody. Jednak mimo aktywnego wsparcia ze strony starosty, burmistrz ciągle ponosił porażki.

Oczywistym zwycięstwem mieszczan, był fakt,

że z Łucka do Warszawy na zjazd przedstawicieli miast królewskich dla omówienia przepisów i problemów miejskich zostali wysłani ci, którzy cieszyli się zaufaniem mieszkańców miasta. Wśród wybranych urzędników miejskich na pierwszym miejscu znaleźli się Krzysztof Madecki i Paweł Dastkewicz. Wśród pozostałych radnych i radców zostali wybrani: Jan Piotrowicz, Jan Lernet Tomasz Sowerszeński, Józef Brzeziński, Jan Magerowski. Delegacja z Łucka była chyba najliczniejsza. W sumie ze 141 miast przyjechało 172 przedstawicieli.

Na zjeździe przedstawicieli miast królewskich omówiono wiele problemów miejskich. Aktywnym udziałem w tych dyskusjach oraz licznymi przemówieniami wykazali się Paweł Dastkewicz i Krzysztof Madecki. Więc, nic dziwnego, że właśnie to ich upoważniono od zjazdu do pracy w różnych komisjach sejmowych. W posiedzeniach tych komisji przedstawiciele książęcego Łucka też byli aktywnymi uczestnikami. Bez wątplenia poparli oni przedstawiony na sejmie projekt o przeniesieniu jarmarków kontraktowych z Dubna do Łucka, dlatego że było to sprzyjające rozwojowi gospodarki miasta. Całkiem możliwe jest, że to właśnie ktoś z przedstawicieli Łucka na komitecie sejmu złożył taką propozycję.

Po uchwaleniu przepisów miejskich oraz samej Konstytucji 3 Maja, obydwaj delegaci powrócili do Łucka. Mieszkańcy powitali ich radośnie przy wjeździe do miasta i podeksytowani, natychmiast usunęli z urzędu byłego burmistrza, a na jego miejsce wybrali garncarza Krzysztofa Madeckiego. Szlachta zdecydowanie wystąpiła przeciwko równości praw z mieszczanami. Jednak konstytucja zmusiła ich do pogodzenia się z likwidacją jurydyk, o czym świadczy przeprowadzona w 1789 roku lustracja mieszkańców miasta, w której, w przeciwnieństwie do poprzednich, nie ma śladu po jurydykach szlachty, a tylko czasem wspomina się o jurydykach klasztornych. Pogodzili się z tym na jakiś czas i przeciwnicy nowego burmistrza. A kiedy w 1795 roku Łuck stał się częścią Imperium Rosyjskiego, ustawiali się w kolejce, aby zdobyć przychylność nowych władz i stworzyli takie warunki, że Krzysztof Madecki został zmuszony do opuszczenia domu na Rynkowej i ucieczki do sąsiedniej Austrii.

Krajoznawca Waldemar PIASECKI

Uперше на тему участі представників луцького міщанства в обговоренні деяких положень Конституції 3 травня звернув увагу науковий працівник Волинського краєзнавчого музею міжвоєнного часу Юліан Нець. У газеті «Волинь» у № 18 за 1938 р. була видрукувана його стаття «Луцьк по відношенню Конституції 3 мая».

Сьогодні ми пропонуємо нашим читачам розповідь краєзнавця Вальдемара Пясецького про Луцьк та Конституцію 3 травня, яку він умістив у своїй книзі «Луцьк. Старе місто».

Напередодні чотирилітнього сейму, що затвердив Конституцію 3 травня, населення Луцька буквально кипіло непримиримими пристрастями. Саме вони розділили місто на протилежні табори. Поділ глибокою борозною проліг не тільки серед іменитої шляхти, але й у міщанському середовищі. Більшість шляхти була проти реформ у міському житті. Вона активно виступала за збереження юридик – особливого становища своїх підданих, тобто за те, щоб вони не виконували розпоряджень міської влади. А от більшість міщан активно виступала за повернення повного самоврядування в місті, за зрівняння перед міською владою всіх мешканців міста: і міщан, і норовистої шляхти.

Однак злісними противниками будь-яких змін у вирішенні загальних проблем були тодішній бургомістр і декілька лавних. Деякі з них були колись слугами луцького старости князя Юзефа Чорторийського – запеклого консерватора за своїми поглядами.

Зважаючи на несприятливі умови, прогресивно налаштовані міщани змушені були збиратися потаємно. Місцем їхніх зустрічей була кам'яниця Павла Дасткевича. На тих потаємних зборах своєю активністю, крім господаря, виділялися ще гончар Криштоф Мадецький та лікар Ян Лернет. Тож при наступних виборах міських урядників, лавних і радців міщани вже знали, кого вибирати – саме прихильників повного міського самоврядування. Серед вибраних на цих зборах були тепер уже лавний Павло Дасткевич і майбутній бургомістр гончар Криштоф Мадецький. Тож між ними та дійсним бургомістром Яном Хомавичем починається запекла боротьба за вплив на інших радних і лавних при вирішенні міських проблем. Із боку бургомистра і його прибічників у хід було пущено провокації та наклепи. Особливо часто вони стосувалися найактивнішого – гончаря Мадецького. Постійно наносилася шкода при будівництві його будинку з майстернею на Ринковій вулиці. І все ж бургомістр, не зважаючи на постійну активну підтримку старости, терпів поразку за поразкою.

Явною перемогою міщан став той факт, що з Луцька до Варшави на з'їзд представників коро-

лівських міст для обговорення міських законів і проблем було відправлено тих, хто користувався довірою міського загалу. Серед вибраних міських урядників на першому місці опинилися Криштоф Мадецький і Павло Дасткевич. Серед інших радних і радців були вибрані Ян Піотрович, Ян Лернет, Томаш Совершенський, Юзеф Бжезінський, Ян Магеровський. Серед 172 представників від 141 королівського міста делегація з Луцька була чи не найчисленнішою.

На з'їзді представників королівських міст обговорювалося багато міських проблем. У цих обговореннях своїми виступами та їхньою активністю виділялися Павло Дасткевич і Криштоф Мадецький. Тож не дивно, що саме їх двох включили в число уповноважених від з'їзду для роботи в різних сеймових комісіях. І в засіданнях цих комісій представники з княжого Луцька не пасли задніх. Безсумнівно, вони були прихильниками висунутого на сеймі проекту перенесення контрактних ярмарок із Дубна до Луцька, оскільки це посприяло значному розвитку господарства міста. Цілком можливо, що саме хтось із лучан на комітеті сейму висунув таку пропозицію.

Після ухвалення міських законів і затвердження самої конституції обидва делегати повернулися до Луцька. Їх радо зустрічали на мості перед в'їздом у місто. Збуджене міщанство одразу усунуло від влади колишнього бургомистра, а на його місце обрало гончаря Криштофа Мадецького. Шляхта рішуче ополчилася проти рівноправності з міщанами. Однак ухвалена конституція змусила багатьох змиритися з ліквідацією юридик, про що свідчить проведена в 1789 р. люстрація мешканців міста, в якій, на відміну від попередніх, немає й натяку на юридики шляхти, лиш зрідка згадуються монастирські. Змирилися на деякий час і супротивники нового бургомистра. А коли в 1795 р. Луцьк увійшов до складу Російської імперії, вони наввипередки шикувалися вислужитися перед новою владою, створивши такі умови, що Криштоф Мадецький, покинувши дім на Ринковій, змушений був утікати до сусідньої Австрії.

Краєзнавець Вальдемар ПЯСЕЦЬКИЙ

Drogi nasz Kolego

Włodzimierz Filippowie

z okazji 60. urodzin bukiet najwspanialszych życzeń:
zdrowia, uśmiechu i szczęścia,
radości każdego dnia oraz wszelkiej pomyślności

składają członkowie SKP im. Ewy Felińskiej na Wołyniu

Drogiej Koleżance

Marionie Ignatowej

z okazji pięknego Jubileuszu
spełnienia wszystkich skrytych marzeń,
w życiu pomyślnego toku zdarzeń,
w realizacji celów wytrwałości i satysfakcji z codzienności

składają członkowie SKP im. Ewy Felińskiej na Wołyniu

Projekt jest współfinansowany ze środków finansowych otrzymanych z Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu na realizację zadania «Współpraca z Polonią i Polakami za granicą w 2015 r.» Za pośrednictwem Fundacji „Wolność i Demokracja”

Monitor
Wołyński

Założyciel/Zasnovnik - **Валентин ВАКОЛЮК**
Zespół redakcyjny/Редакційна колегія:
Walenty WAKOLUK/Валентин ВАКОЛЮК
Natalia KANAHEJWA/Наталія ДЕНИСЮК
Wiktor JARUCZYK/Віктор ЯРУЧИК
Iryna KANAHEJWA/Ірина КАНАГЕЄВА

Redaktor naczelny: **Walenty WAKOLUK**
Korekta: **Jadwiga DEMCZUK**
Redaktor techniczny: **Iryna KANAHEJWA**
Redaktor odpowiedzialny: **Aleksander SWICA**
Tłumaczenia: **Switłana PYZA, Natalia DENYSIUK**

Główny redaktor: **Валентин ВАКОЛЮК**
Літературний редактор: **Ядвіга ДЕМЧУК**
Технічний редактор: **Ірина КАНАГЕЄВА**
Відповідальний редактор: **Олександр СВИЦА**
Переклад: **Світлана ПИЗА, Наталія ДЕНИСЮК**

Адреса редакції:
43025 Луцьк, вул.Крилова 5/7
tel/faks (0332) 72 54 99
e-mail: info@monitor-press.com
www.monitor-press.com

Свідectwo про реєстрацію
ВЛ № 339-73Р від 19.05.2009 г.
Тираж: 6000. Замовлення: 1615
Друк - Волинська обласна друкарня:
Луцьк, пр.Волі 27.
Друк офсетний, формат А 3